

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Κυριοτάμενον ἐκὰς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παροσχόν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ἐκὰς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἐνῆνευσμα κριστῶν καὶ χρησιμῶτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΩΤΕΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ: Ἐτησίᾳ δραχμῶν 100. Ἐξέμνητος ἀρχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Ἀμερικοῦ δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ δίων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν ἀλλίνια 10.
 *Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΗΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ Τ.Δ. 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΥΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην αἰουδήτου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

*Ὁδὸς Ἐβριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 22 Ἰουνίου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 29

ALPHONSE DAUDET

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Α'.

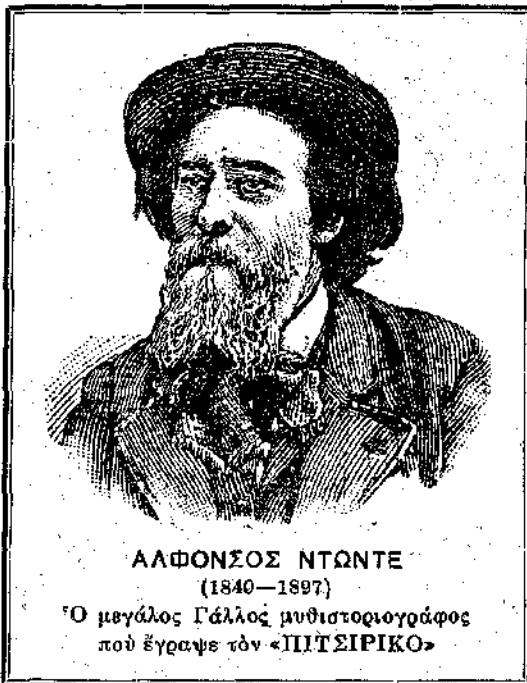
Τὸ Ἐργοστάσιο

Γεννήθηκα στίς 8 Μαΐου τοῦ 18... σὲ μιὰ πόλιν τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ὅπου μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῇ ἀφθονοὺν ἡλιο, πολλὴ σκόνη, ἕνα μοναστήρι μὲ Καρμηλίτες καὶ δυὸ-τρία ρωμαϊκὰ μνημεῖα.

Ὁ πατέρας μου, ὁ κ. Ἐσοῦτ, ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦταν βιομηχανός, κί' εἶχε, ἀκριβῶς στὴν εἰσοδο τῆς πόλεως, ἕνα μεγάλο ἐργοστάσιο ποὺ ἔκανε φουλάρια. Στὸ πλάι ἦταν καὶ τὸ σπίτι μας—ἕνα σπίτι κόμοδο, ποὺ τὸ σκίαζαν πλατάνια καὶ τὸ χώριζε ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιο ἕνας μεγάλος κήπος. Ἐκεῖ γεννήθηκα κί' ἐκεῖ πέρασα τὰ πρώτα, τὰ μόνα ἄλλωστε καλὰ χρόνια τῆς ζωῆς μου. Γι' αὐτὸ κρατῶ μ' εὐγνωμοσύνη πάντοτε στή μνήμη μου τὸν κήπο, τὸ σπίτι καὶ τὰ πλατάνια ἐκεῖνα, κί' ὅταν χρειάστηκε νὰ τὰ ἀποχωρισθῶ, τὰ πόνεσα σὰ νὰ ἦταν ἄνθρωποι.

Ἄς τὸ πῶ ἀπ' τὴν ἀρχή: ἡ γέννησή μου δὲν ἔφερε γούρι στὸ σπίτι μας. Ἡ κυρὰ Ἀννού, ἡ μαγεύρισσά μας, πολλὰς φορὰς μοῦ ἔχει διηγηθεῖ, ὅτι τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκα, ὁ πατέρας μου ἦταν ταξίδι. Ἐλάβε λοιπὸν μαζί μὲ τὴν εἰδηση ὅτι ἦρθα στὸν κόσμον, καὶ τὴν εἰδηση ὅτι ἔγινε ἀφαντὸς ἕνας πελάτης τοῦ ἀπὸ τὴ Μασσαλία, ποὺ τοῦ χρωστοῦσε ἀπάνω ἀπὸ σαράντα χιλιάδες φράγκα. Κί' εἶσι ὁ κ. Ἐσοῦτ δοκίμασε μαζί χαρὰ καὶ λύπη, καὶ δὲν ἤξερε ἂν ἔπρεπε νὰ κλάψει γιὰ τὴν ἐξαφάνιση τοῦ πελάτη ἢ νὰ γελάσει γιὰ τὴ γέννηση τοῦ μικροῦ Δανιὴλ. Ἐπρεπε νὰ κλάψει, καί μὲνε μπαμπά, νὰ κλάψει καὶ γιὰ τὰ δυό...

Ἐγὼ ἤμουν γιὰ τοὺς γονεῖς μου τὸ κακὸ ἀστερικό. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκα, συμφορὰς τοὺς χτύπησαν ἀπ' ὅλες τίς μεριεῖς. Πρῶτα, ὁ πελάτης ποὺ εἶπαμε ὑστερα φτωχιά στὸ κατάστημα δυὸ φορὰς τὸν ἴδιον χρόνον, ὑστερα τὸ μάλωμά μας μὲ τὸ θεῖο τὸ Μπα-

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΝΤΑΝΤΕ

(1840—1897)

Ὁ μεγάλος Γάλλος μυθιστοριογράφος ποὺ ἔγραψε τὸν «ΠΙΤΣΙΡΙΚΟ»

τίσια, ὑστερα μιὰ πολυδάπανη δίκη μὲ τοὺς χρωματοπώλες μας, καὶ τέλος ἡ ἐπανάσταση τοῦ 18... ποὺ μᾶς ἀποτέλειωσις.

Ἀπὸ τότε, τὸ ἐργοστάσιο ἐμοιάζε σὰν πουλὶ ποὺ πολεμοῦσε νὰ πατάξει μ' ἕνα φτερό.

Σιγὰ-σιγὰ ἀδειάζε. Ἐνα-ἕνα ἐφευγαν ἀπὸ κεῖ-μέσα τὰ μηχανήματα κί' οἱ ἄρχειοί. Ἦταν σὰ νὰ φευγε σιγὰ-σι-

γὰ ἡ ζωὴ ἀπὸνα κορμί. Κί' αὐτὸ βόστηξε δυὸ χρόνια. Δυὸ ἐλόκληρα χρόνια τὸ κακέμοιρο τὸ ἐργοστάσιο πάλεψε μὲ τὸ θάνατο, ὡς ποὺ μιὰ μέρα οἱ ἐργάτες δὲν ξαναπῆγαν πιά, ἡ καμπάνα δὲ χτύπησε διὰ νὰ πιάσουν δουλειά, τὸ μαγγανοπήγαδο δὲν ἔτριξε, τὸ νερὸ τῆς δεξαμενῆς, ὅπου ἔπλεναν τὰ ὑφάσματα, ἔμνε ἀτάραχο· καὶ σ' ὅλο τὸ ἐργοστάσιο δὲν ὑπῆρχαν πιά παρὰ μόνο ὁ κ. Ἐσοῦτ, ἡ γυναίκα του, ἡ γριά Ἀννού, ὁ ἀδερφός μου ὁ Ζὰκ κί' ἐγὼ. Καὶ στὸ μικρὸ σπίτι τοῦ κήπου, πλάι στὸ ἐργοστάσιο, ὁ φύλακας ὁ Κολόμπος μὲ τὸ μικρὸ Ρουζέ, τὸ γιό του.

Τελεῖωσε, εἴχαμε καταστραφεῖ!

Ἦμουν τότε ἔξη ὡς ἑπτὰ χρόνων, μὰ σχολεῖδ δὲν εἶχα πᾶν ἀκόμη; γιατί ἤμουν ἀσθενικός καὶ λεπτοκαμωμένος. Ἡ μαμμά ὅμως μ' ἔμαθε νὰ γράφω καὶ νὰ διαβάζω, νὰ λέω κάμποσες ἰσπανικὲς λέξεις καὶ νὰ παίζω μερικὰ κομμάτια στὴν κιθάρα. Μ' αὐτὰ τὰ λίγα πράγματα, στὸ σπίτι ἀπόκτησα σιγὰ-σιγὰ τὴ φήμη πὼς ἤμουν «φαινόμενον».

Ἀφοῦ καθέμουν ἐλοῦνα στὸ σπίτι, ὅλο τὸ δράμα τῆς καταστροφῆς μας ἔπεσε στὴν ἀντίληψή μου. Ἀλλὰ τότε μ' ἄφησε ἀσυγκίνητο. Κί' ἔχι μόνο αὐτὸ, ἀλλὰ ἔβρισκα καὶ κάποια εὐχαρίστηση σ' αὐτὰ ὅλα, γιατί μποροῦσα πιά νὰ τρέχω ἐλεύθερος στὸ ἀπέραντο κτήριο, πράγμα ποὺ μοῦ τὸ ἀπαγόρευαν ὅταν λειτουργοῦσε. Κί' ἔλεγα σοβαρὰ στὸ μικρὸ Ρουζέ:

— Τώρα, τὸ μαγαζὶ εἶναι δικό μου. Μοῦ πῆδωσαν γιὰ νὰ παίζω.

Κί' ὁ μικρὸς Ρουζέ τὸ πίστευε: Πίστευε αὐτὸ τὸ κουτόπαιδο ὅτι κί' ἂν τοῦλεγα.

Στὸ σπίτι ὅμως δὲν τὰ πῆραν τὰ πράγματα τόσο σταθερὰ. Ἐαφνικὰ, ὁ κ. Ἐσοῦτ ἔγινε τρομερός. Ἀπὸ φυσικό του θύμωγε εὐκόλα καὶ φώναζε κί' ἀστραφτε καὶ βροντοῦσε. Στὸ βάθος ἦταν ἐξαιρετὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ τοῦ ἄρεσε νὰ κάνει ὄλους τριγύρω του νὰ τρέ-

μουν. Η κακοτυχία τον έραβισε ακόμη περισσότερο. Από το πρωί ως το βράδυ ήταν τώρα όργισμένος και δεν ήξερε με ποιόν να τ'αβλέι. Τάβαζε με τον ήλιο, με τον καιρό, με το Ζάκ, με τη γριά Άννου, με την Επανάσταση, προπάντων με την Επανάσταση! . . . Όταν τον άκουγε κανείς, θα στοιχημάτιζε πως η Επανάσταση του 18 . . . έγινε ξεπίτηδες για μ'ε, για να μ'ε καταστρέψει! Και τότε άκούω, όταν ο μπαμπάς ξαπλώνει τα άρθρικά πόδια του στην πολυθρόνα, πάντα αναστενάζει: «Άχ, αυτή η Επανάσταση! . . .»

Αλλά στην εποχή της χρεωκοπίας, δεν ήταν ούτε γέρος ούτε άρθρικός. Ήταν άνθρωπος φοβερός, που δεν τολμούσε κανείς να τον ζυγώσει. Όλοι φοβόνταν και μιλούσαν με τον Πάρασκευα. Στο τραπέζι, ζητούσαμε φως με σιγανή φωνή. Ούτε να κλάψουμε δεν τολμούσαμε. Και μόνον αφού έφευγε, έβαζαν όλοι τα κλάμματα: ή μαμά, ή γριά Άννου, κι' ο μεγάλος μου αδελφός, ο παπάς, όταν έρχόταν να μ'ε ιδεί. Όσο για τον αδελφό μου το Ζάκ, αυτός δεν έννοιωθε ακόμη καλά-καλά, (ήταν μόλις δυο χρόνια μεγαλύτερός μου, αλλά έκλαιγε κι' αυτός έτσι, από άναγκη.

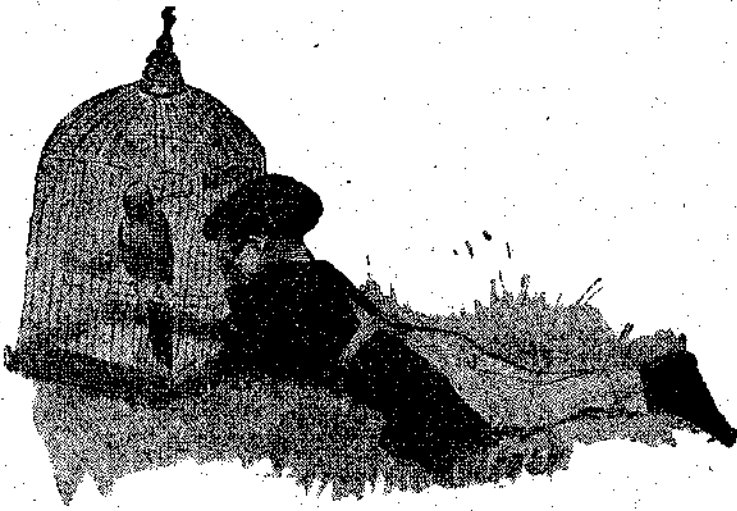
Περίεργο παιδί κι' αυτός ο Ζάκ! Όσο τον θυμολμαι, πάντα ήταν κλαμμένος. Πρωί, βράδυ, νύχτα, ήμέρα, στο σπίτι, στο σχολείο, στον περίπατο, έκλαιγε αδιάκοπα και παντού. «Τί έχεις;» τον ρωτούσαν, κι' αυτός απαντούσε φυσικώτατα: «Τίποτα!» Κι' αληθινά, δεν είχε τίποτα. Έκλαιγε απaráλλαχτα όπως θα σκοτούζε τη μύτη του, μόνο πιο συχνά από άλλα παιδιά. Καμμιά φορά, ο μπαμπάς έλεγε: — Τί γελοίο παιδί, βρε' αδερφέ! . . . Κοιτάξέ το εκεί πως κλαίει. Ποιάμ'ε σωστό!

Κι' ή μαμά απαντούσε με τη σιγανή φωνή της: — Άς τον, θα περάσει κι' αυτό. Έτσι ήμουν και γώ στην ηλικία του.

Κι' ο Ζάκ μεγάλωνε κι' α ό τ ο δεν του περνούσε. Αντίθετα μάλιστα, χειροτέρευε όσο πηγαίναε. Κι' έτσι ή δυστυχία μας ήταν καλή ευκαιρία γι' αυτόν. Έκλαιγε μέρες δλόκληρες και κανείς δεν πήγαίναε να τον ρωτήσει παραξενεμένος:

— Μα τί έχεις, παιδί μου; — Έτσι βρήκε κι' ο Ζάκ κάτι το εύχριστο από την καταστροφή μας. — Έγώ πιά ήμουν στις χαρές μου. Κανείς δε με πρόσεχε. Έπαιζα όλημερίς

με το Ρουζέ μέσα στα έρημα έργαστήρια, όπου τα βήματά μας άντηχοούσαν σά σ' έκκλησιά, κι' όπου άρχιζε να φευτρώνει χορτάρι. Ο Ρουζέ ήταν ένα στρουμπουλό παιδί καμμιά δωδεκαριά χρονών, πιστός σά σκύλος, δυνατός σάν ταύρος και κουτός σά χήνα, με κατακόκκινα μαλλιά, (γι' αυτό και τον έλεγαν Ρουζέ, που γαλλικά θα πει λεθρίνι.) Για μένα όμως ο Ρουζέ δεν ήταν Ρουζέ. Ήταν τότε ο πιστός Παρασκευάς, τότε ή άγρια φυλή των κανιβάλων, τότε το πλήρωμα του πλοίου που κάει στάση. Γιατί κι' εγώ ήμουν ο Ροβινσώνας, καθώς θα καταλάβατε. Ο γος μου εκείνον τον καιρό ήταν γεμάτος από την ιστορία του Ροβινσώνα. Κάθε βράδυ διάβαζα το βιβλίο αυτό και άλλο πρωί τόπαιζα με τον Παρασκευά — δηλαδή τον Ρουζέ. Το έργοστάσιο ήταν το έρημο νησί, οι στέργες ήταν ο

«Ο παπαγάλος αντικατάστησε τον Παρασκευά...» (Σελ. 338, στ. γ')

ώκεανός, κι' ο κήπος το παρήνεο δάσος. Κι' άπάνω στα πλατάνια, τ'ε τζιτζικία έπαιζαν κι' αυτά το μέρος τους στο έργο χωρίς να το ξέρουν.

Δυστυχώς, ο Ρουζέ δεν ήξερε μόνο να παίζει θαυμάσιο το ρόλο του, αλλά και να ξεστομίζει τις χειρότερες βλαστήμιες που τις είχε μάθει από τα καλιόπαιδα του δρόμου. Σιγά-σιγά τις έμαθα κι' εγώ και μιά μέρα, χωρίς να το καταλάβω, μου ξεφεύγει μιά φριχτή άπάνω στο τραπέζι. Γενική κατάπληξη!

— Που τον έμαθες τέτοιο λόγο; Που τον άκουσες;

«Ο.κ. Έσσετ' είπε τότε πως έπρεπε να με κλείσει σέ σωφρονιστήριο. Ο αδελφός μου όμως ο παπάς είπε να με στείλουν να εξομολογηθώ, γιατί δεν ήμουν πιά ανήλικος. Με πήραν λοιπόν και με πήγαν. Τί μπελάς! Έπρεπε να φάξω σ' όδες τις γωνιές της μνήμης μου να βρω ένα σωρό μικροαμαρτίες, που περιμέναν εκεί από έφτά χρόνια. Δυο νόχτες δεν έκλεισα μάτι. Έβαλα πάνω-

πάνω τις πιό μικρές, άλλ' αδιάφορα: όταν γονάτισα στο εξομολογητήριο και τις είπα όδες στον παπά, μου φάνηκε πως θα πέθαινα από το φόβο μου και την ντροπή μου.

Πάει πιά: Δεν ήθελα να παίζω άλλο με το Ρουζέ. Τον είδοποίησα εθώς μόλις γύρισα σπίτι. Ο καίμενος πικράθηκε κατακάρβα, αλλά συμμορφώθηκε ταπεινά. Τον έδεξα καμμιά φορά να στέκεται στην πόρτα και να κοιτάζει το έργοστάσιο. Τον κοίταξα κι' εγώ, κι' αυτός το καταλάβαινε κι' άρχιζε να μουγκρίζει, καθώς όταν έκανε τον άγγριο . . . Αλλά εγώ μιλούα. Ο παπάς με είχε μαλώσει, με είχε φοβερίσει και δεν έννοούσα να παραβώ την άπαγόρευση του. Του κάκου λοιπόν μουγκρίζε ο Ρουζέ για να με καταφέρει. — Άς που ο πατέρας του τον έστειλε να μάθει τέχνη και τον έχασα πιά.

Τότε ακριβώς ο θεός Μπατίστας βαρέθηκε τον παπαγάλο του και μου τον χάρισε. Ο παπαγάλος λοιπόν αντικατάστησε τον Παρασκευά. Περνούσα μέρες δλόκληρες μαζί του και πολεμούσα να τον μάθω να λέει: «Ροβινσών, καλέ μου Ροβινσών!» Λοιπόν, θα το πιστέψετε; Ο παπαγάλος αυτός, που ο θεός Μπατίστας μου τον χάρισε για να ήσυχάσει από τη φλυαρία του, μόλις ήρθε στο σπίτι μας, έκλεισε το στόμα του με πείσμα και δεν έβγαζε μιλούα! . . . Ούτε «καλέ μου Ροβινσών» ούτε τίποτα! Κι' όμως εγώ τον άγαπούσα και τον φρόνιζα πολύ.

Έτσι ζούσαμε μοναχικά, εγώ κι' ο παπαγάλος μου, όταν ένα πρωί μου έτυχε κάτι έξαιρητικό. Είχα βρει από την καλύβα μου, να ποδω, άρματωμένος ως τα δόντια, κι' έκανα μιά ξερεύνηση στο νησί μου. . . Εαφνικά είδα νάρχονται κοντά μου τρεις-τέσσερις άνθρωποι που φώναζαν και χειρονομούσαν ζωηρά. . . Θεέ και Κύριε! Άνθρωποι στο νησί μου; Ίσα-ίσα που πρόφτασα να πέσω (και πρηγής μάλιστα!) πίσω από μιά ροδοδάφνη . . . Οι άνθρωποι πέρασαν χωρίς να με κοιτάξουν . . . Μου φάνηκε πως γνώρισα τη φωνή του φύλακα κι' αυτό με καθυσάχασε λιγάκι. Αλλά μόλις απομακρύνθηκαν, σηκώθηκα και τους παρακολούθησα, να ιδω τί ήρθαν να κάμουν.

Οι ξένοι αυτοί έμείναν πολύ στο νησί μου και το τριγύρισαν απ' άκρη σ' άκρη. Μπήκαν στις σπηλιές, μέτρησαν με τα μπαστούνια τους το βάθος των ώκεανών μου. Σταματούσαν κάθε τόσο και κουνούσαν το κεφάλι. Και σέ μισή

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΗ.

Τα παιδιά φώναζαν ακόμα λίγο, μα τα φρονιμότερα άρχισαν να φεύγουν, και σιγά-σιγά έφυγαν όλα, λυπημένα κι' απογοητευμένα. Κρίμα να μην ιδούν τον Άρταξέξη, ούτε καν το φευγάτο λιοντάρι! . . .

Μπροστά στην κλειστή καγγελόπορτα έγινε πάλι ήσυχία κι' έρημιά. Έπειτα νύχτωσε. Και το σκοτάδι απλώθηκε και σκέπασε τα πάντα.

Τί είχε συμβεί λοιπόν; Ποιά άστυνομία άπαγόρευσε την παράσταση; Κι' αλήθεια, οι θηριοδασαστές πιάστηκαν κι' ήταν τώρα φυλακισμένοι . . .

Μάλιστα. Την παράσταση την άπαγόρευσε ή άστυνομία . . . των γονέων, κι' οι μικροί θηριοδασαστές ήταν στη φυλακή . . . του σπιτιού τους.

Γιατί ο μεγάλος αδερφός του Τοτού πήρε μυροδιά πως οι «ερίφηδες» είχαν μαζευθεί στον κήπο κι' έτοιμαζαν παράσταση. Κι' αφού βεβαιώθηκε, είδοποίησε τον πατέρα του, φώναζαν και τον πατέρα του Γεώργου, και πήγαν όλοι επί τόπου.

— Τί κάνστε δώ; τί μαραφέτια είν' αυτά; Τα ίδια πάλι; Ά, μα δεν υποφέρεστε! Νά! νά! νά!

Κι' οι μεγάλοι άρχισαν την καταστροφή. Θυμάστε τί έκαμε τότε στο Θηριοτροφείο το πυροτέχνημα; Έ, το ίδιο έκαμαν τώρα και μέσα κι' οι μεγάλοι. Έπιασαν σά μπόμπα. Και δεν άφησαν στη

ώρα έφυγαν, χωρίς να υποπτευθούν βέβαια πως ένας Ροβινσώνας κατοικούσε στο έρημο νησί.

Το βράδυ, ο κ. Έσσετ' μας άναγγείλε επίσημα ότι είχε πουλήσει το έργοστάσιο, κι' ότι σ' ένα μήνα φεύγαμε για το Λυόν, όπου θα μέναμε στο εξής.

Ήταν σωστός κεραυνός. Εποβλήσαν το έργοστάσιο: Και τί θα γινόταν λοιπόν το νησί μου, οι σπηλιές μου, οι καλύδες μου; Αλοίμονο! Νησί, σπηλιές, καλύδες, όλα πουλήθηκαν. Όλα έπρεπε να τάφήσω και να φύγω! Θεέ μου, τί κλάμμα ήταν εκείνο που έκαμα! . . .

Όσο περνούσε ο μήνας και στο σπίτι μαλλάριζαν τα γυαλικά και τους καθρέφτες, εγώ σεργιανούσα στο έργοστάσιο μου. Καρδιά δεν είχα πιά βέβαια για παιγνίδια, αλλά πήγαίνα και καθόμουν στις γωνιές και τα κοιτάζα όλα τριγύρω μου και τους μιλούσα, σά να μ' άκουγαν. Έλεγα στα πλατάνια: «Άντιό, φίλοι μου καλοί!» και στη στέργα: «Άντιό, δε θα ξαναδωθούμε πιά!» και στη ρωδιά μας: «Δός μου ένα δραίο κόκκινο λουλούδι σου, να σέ θυμάμαι!» Κι' έκοψα ένα και το φύλαξα. Ήμουν πολύ δυστυχισμένος.

(Ακολουθεί) ΜΙΚ. Β. ΕΤΑΙΡΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΡΑΔΥ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΗ

Μεσ' στα βαθιά πέλαγα, πλεύουμε, φεύγουμε ξένοι πολλοί και τα νησιά [μαζί] πίσω μας πιά δεν φαίνονται, έχουνε κρυστάλλη γαλαξίνια και γαλαξίνια [φτε] του βόθρου οδρανογραμμή.

Κοντιολογά νύχτα, του πλοίου τα κόκκινα φώτα θάκι' απ' τα χωριά [ναφτούν] — που τώρα μόλις γράφονται μπροστά [μας—σάν τα δούν, για τα θαμπά τους τα όνειρά τους τα φευγαλέα θά τα πούν . . .

Τέτοια βραδιά, τις κοιτιέτες, τα πάρμα τους, τους δρόμους τους, [μας τους, ξεχνά] σάν μιά φευτιά, που διόλου δεν μ' άπασχολεί, θαρρώ τον τις σκυθράπες μου [μισέμ] σκέφες ποτέ μου δεν θα τις ξαναθυμηθώ.

Χαγογιελά, πώδινα τόση προσοχή στα λόγια καθενός: το να ζητώ στο βάθος τους το πείραγμα, τί μάταιος μ' άκου λογάκια [σκοπός] χωρίς φαμάκια, που λέει ο μυροήχος γιαλός! . . .

Μεσ' στ' ανοιχτά πέλαγα, πλεύουμε, φεύγουμε ξένοι πολλοί μα ποιος ρωτά, [μαζί] αν φτωχικό κάποιο λιμάνι μήνες καρτερεί το γυρισμό μας; στο λογισμό μας ή νοσταλγία πιά δεν ζει . . .

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΙΣΚΗΡΑΖ

θέση του τίποτα. Γκιολάντες, σημαίες, φανάρια, επιγραφές, άγκυρες, κουτάλες, άστρα, όλα, όλα τάσπισαν, τάσπασαν, τά χάλασαν, τά πέταξαν. Γής Μαδιάμ πάλι το Θηριοτροφείο. Κι' ύστερα γύρυσαν και το πυροτέχνημα.

— Που είναι το; Ήλεγαν. Που τόχετε κρυμμένο; Φέρετε το δώ γρήγορα! . . . Άμίλητοι άποσβολωμένοι, οι θηριοδασαστές κοίταζαν την καταστροφή. Και δε μίλησαν, παρά όταν άκουσαν για πυροτέχνημα.

— Όχι, όχι! είπαν. Δεν έχουμε! Αδτή τη φορά θα τόκανε ο Χρονάκης. Νά, το λέει κι' ή προκήρυξη!

— Ά, ο Χρόνης τόχει; Έλα δώ σύ, καλιόπαιδο!

Όρμησαν στο Χρόνη για να του πάρουν το πυροτέχνημα, — γιατί δεν κατάλαβαν πως θα τόκανε με το στόμα, και νόμισαν πως τόχει στην τσέπη του. Ο μικρός τότε φοβήθηκε πως θα τον δείρουν, τόβαλε στα πόδια, σκαρφάλωσε την καγγελόπορτα του κήπου, — όπως δά τον είδατε την άλλη φορά, — πήδησε στο δρόμο κι' έγινε άφαντος.

Τόν Τοτό και τον Γεώργιο τους πήραν από ταυτί οι γονείς τους και τους περιόρισαν στα σπίτια τους.

Έτσι ματαιώθηκε ή παράσταση, το Θηριοτροφείο δεν άνοιξε καινή την Κυριακή και δεν θα ξανάνοιγε πιά ποτέ. Τα καίμενα τα ζώα μπορούσαν να είναι ήσυχα . . .

Ο Τοτός ήταν άπαρηγόρητος. Όταν μάλιστα, από ένα παράθυρο της βίλλας, είδε το δρόμο γεμάτον παιδιά που έφευγαν, έβαλε τα κλάματα.

— Άχ, τί χάσαμε! Έλεγε. Πόσα είσιτήρια θα πουλούσαμε! τί λεφτά θα μαζεύαμε . . . για το σχολείο!

—Και πόσα θα μαζεύατε; του είπε ο πατέρας του. Ήταν τριάντα παιδιά; Ορίστε, να σου δώσω εγώ τριάντα δραχμές, δες θα μαζεύατε, να τις δώσεις για το σχολείο στον κύριο δήμαρχο. Αλλά θα μου υποσχεθείς πως δεν θα ξανακάνης θηριοτροφείο. Τελείωσε!

Τού άρεσε τού Τοτού αυτή η λύση. Να πούμε την αλήθεια, είχε βαρεθεί κάολα το παιχνίδι. Όλο το ίδιο θάκανε; Άς έβρισκε τώρα και κανένα άλλο... Υποσχεθηκε λοιπόν πως δεν θα ξαναμασκάρευε ζώα, ούτε τις αποκριές, και πήρε απ' τον πατέρα του τις τριάντα δραχμές για το σχολείο τού χωριού.

Τί καλά! θάκανε και τη φιγούρα του στον κ. δήμαρχο.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΘΡΥΛΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΣΕΜΙΡΑΜΙΣ

Τ' ζνομα αυτό είν' ένα από τα ένδοξότερα της ιστορίας της Ανατολής. Και σήμερα ακόμη, οι κάτοικοι της Μεσοποταμίας λένε, ότι η Σεμίραμις έχει φτιάσει τα περισσότερα από τα μεγάλα έργα της χώρας: Δρόμους, γεφύρια, ναούς και κτίρια, που τώρα βέβαια σώζονται μόνο τα ερείπιά τους.

Όταν ήταν παιδάκι, σχεδόν μωρό, τή Σεμίραμι την πέταξαν σ' ένα έρημι-

πει ανθρώπους, μαζί με τα περιστέρια της και τ' άγρια λουλούδια.

Οι βοσκοί δεν μπορούσαν να καταλάβουν ποιος πήγαινε και τοιμολογούσε έτσι γύρω-γύρω το τυρί τους.

— Ποιος κλέφτης μπαίνει μέσα στη σάπη, την ώρα που φεύγουμε, και μάς χαλάει έτσι το τυρί; έλεγαν.

— Δε φαίνεται πολύ πλεονέκτης, έλεγαν άλλοι βοσκοί, γιατί έσα ποδ το τοιμπάει στην άκρη και φεύγει.

— Σίγουρα ποντικός θα είναι.

— Ή κανένα παιδάκι πονηρό.

— Πρέπει να το παραμονέψουμε, γιατί αυτό φαίνεται περίεργο.

Παραμόνεψαν λοιπόν οι βοσκοί κι' είδαν τ' άσπρα περιστέρια, που έρχόνταν κρυφά στις καλύδες τους. Τα πήραν από πίσω, έφτιασαν στους έρημους βράχους κι' άκαλύψαν το παιδάκι, κρυμμένο μέσα σε μία μικρούλα σπηλιά.

— Το παιδί αυτό θεοί το προστατεύουν, είπαν. Οί θεοί έβαλαν τα περιστέρια να το τρέφουν.

— Μουάζει ο βασιλόπουλο! είπε άλλος. Κοίταξε τί χαριτωμένο πού είναι!

— Να την πάρουμε, να την πάμε στον άρχιτσέλιγκα.

Πήγαν λοιπόν τη μικρούλα στον άρχιτσέλιγκα, που τον έλεγαν Σίμμα. Αυτός δεν είχε παιδιά και την κράτησε να την ανατρέψει. Της έδωσε μέλιτσα και τ' όνομα Σεμίραμις, που στη γλώσσα εκείνη θα πει «παιδί των περιστεριών».

Σε λίγα χρόνια, η Σεμίραμις έγινε η ωραιότερη κοπέλλα της χώρας. Ο Όμνης, ο κυβερνήτης της Συρίας, περνώντας μαύ μέρα με την ακολουθία του από τις στένες την είδε, τή ζήτησε από τον άρχιτσέλιγκα για γυναίκα του και τή πήρε μαζί του στη Νινευή.

Τήν εποχή αυτή, ο Νίνος, ο βασιλιάς

των Ασσυρίων, έκαμε έκστρατεία στη Βακτριανή και πολέμησε τα Βάκτρα, πόλη πλούσια, αλλά και πολύ όχυρη. Όλος ο στρατός του έχθησε κλειστική στην πόλη κι' η πολιορκία βαστούσε καιρό χωρίς κανέν' αποτέλεσμα.

Η Σεμίραμις πήγε στο στρατόπεδο να ιδεί το σύζυγό της, που συνόδευε το βασιλιά Νίνο σ' αυτή την έκστρατεία. Η ζωή της κοντά στους βοσκούς τήν είχε συνηθίσει σε ταλαιπωρίες, γι' αυτό δε δυσκολεύτηκε να φέρει βόλτα έλο το στρατόπεδο και να εξετάσει όλα τα πολιορκητικά έργα. Είδε λοιπόν ότι οι πολιορκητές χτυπούσαν την πόλη μόνο από τον κάμπα, και δεν πρόσεχαν διόλου την άκρόπολή της.

— Γιατί, ρώτησε ένα στρατηγό, δε χτυπάτε καθόλου και το κάστρο;

— Ο στρατηγός γέλασε.

— Το κάστρο; Μά αυτό δεν κυριεύεται! Μπορούσαμε να σκοτωθούμε έλοι, ως τον τελευταίο, κάτω απ' αυτό, χωρίς να το κυριεύσουμε.

— Και πως το ξέρεις αυτό;

— Έ, πως το ξέρουμε! Αφού κι' οι ίδιοι οι έχθροι μας δεν το υπερασπίζον καθόλου, γιατί ξέρουν πως άνθρωποι δε μπορούν να ζυγώσουν εκεί πάνω.

Η Σεμίραμις δεν είπε τίποτα, αλλά μέσα στο μυαλό της είχε κάμει το σχέδιο. Πλησίασε τους βράχους, όπου ήταν χτισμένο το κάστρο, και βεβαιώθηκε ότι μπορούσε να φτάσει ως άπάνω. Διάλεξε ένα άποσπασμα από στρατιώτες βουνήσιους, που ήξεραν να σκαρφαλώνουν στα βράχια σαν τα κατοικίια, και τους πήρε μαζί της. Βρήκαν ένα μονοπάτι κρυμμένο μέσα σ' απόκρημνες σχισμάδες, και βγήκαν ίσια στην κορφή του κάστρου. Εκεί σήκωσε τη σημαία της και φώναξε μαζί με όλους τους άλλους, να την ακούσουν τα στρατεύματα που ήταν στην κάμπα. Τότε μονομιάς οι πολιορκητές σηκώθηκαν στο πόδι κι' όρμησαν στο κάστρο, ενώ οι έχθροι δοκίμασαν τόση κατάπληξη και τόσο τρόμο, ώστε ύστερα από μικρή αντίσταση, παραδόθηκαν στο βασιλιά των Ασσυρίων.

Κι' όμως, ένας από τους λίγους Ασσυρίους, που σκοτώθηκαν σ' αυτή τη μάχη, ήταν κι' ο Όμνης, ο άντρας της ήρωίδας. Ο βασιλιάς τότε, γεμάτος θαυμασμό για την έξυπνη προγίγνισσα, τήν πήρε γυναίκα του και τήν έκαμε βασίλισσα της Νινευή.

ΦΟΚΙΟΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΡΗΤΑ

76.

Έχει η Συνείδηση φωνή Πού, όταν το πταίσμα είναι μικρό, Σιγομιλά και συγχινεί Κι' ο πταίστης ήσυχάζει... Μά παίρνει τόνο τρομερό, Και γίνεται σωστή ποιητή, Ανιώως είναι φοβερό Το σφάλμα που δικάζει!

GHEP

Η ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΑΤΕΡΓΑΡΗ

Μιά φορά κι' έναν καιρό, τα πρώτα χρόνια, ως ποίμε, της βασιλείας τού Γεωργίου Α' — ένας διαδόντος Αθηναίος κατεργάρης ζήτησε από έναν έμπορο έδω, λιγάκι τοκογλύφο, να του δανείση χίλιες δραχμές με συνάλλαγμα. Ο έμπορος τον ήξερε πώς ήταν κατεργάρης ήξερε όμως πως είχε κι' ένα σπιτάκι. Και σκέφτηκε: «Πού θα μου πάη! του παίρνω τώρα την υπογραφή και, αν δε μου πληρώση το συνάλλαγμα στη λήξη του, τού κάνω κατάσχεση στο σπίτι». Έτσι δέχτηκε τη συμφωνία, έγραψε σ' ένα χαρτόσημο το συνάλλαγμα, ήταν στο χαρτάκι του, — και τ' έδωσε στον κατεργάρη να τ' υπογράψη μπροστά του.

Αυτός έβγαλε από τήν τσέπη του μια πέννα, υπόγραψε, λίγο παραπέρα, πήρε ύστερα το άμμοδοχείο από το τραπέζι τού έμπορου, — εκείνο τον καιρό, άντι για στυπόχαρτο, στέγνωναν με ψιλό άμμο διάφορων χρωμάτων, μαύρο, πράσινο, κόκκινο, χρυσό, — έριξε κάμποσο άπάνω στο χαρτί, τ' έπιαξε λίγο και τ' ξανάδωσε στον έμπορο.

— Ορίστε, τού είπε οπόγραφα εν τάξει: δός μου τώρα τον παρα να φύγω.

Πραγματικώς, ο έμπορος έριξε μια ματιά, είδε μια υπογραφή μεγάλη και καθαρότατη, φύλαξε το χαρτί που τον έξασφάλιζε στο συρτάρι του, ύστερα άνοίξε την κάσσα του και μέτρησε στον κατεργάρη τις χίλιες δραχμές.

— Σε καλή μεριά! τού εύχθήηκέ.

— Εόχαριστώ πολύ! και σ' άλλα με όγει!

Σε λίγες ημέρες, φάχγει ο έμπορος και βρίσκει το συνάλλαγμα, για να τ' στείλη με άλλα στην Έθνηκή Τράπεζα προς είσπραξη». Τού ρίχνει πάλι μια ματιά και τί να ιδή; ούτε υπογραφή ούτε ίχνος της!

Ο άνθρωπος πήγε να χάση το νού του. «Μά μπροστά μου δεν υπόγραψε; έλεγε. Πριν φυλάξω το χαρτί, δεν είδα με τα μάτια μου την υπογραφή του τόση κι' άλλη τόση; Τι έγεινε; πως σβύστηκε; Μαγεμένη ήταν;» «Όλη νύχτα έμεινε άγρυπνος, μά στάθηκε άδύνατο να τ' έξηγηση. Τό πρωί δεν μπόρεσε να βαστάξη». Έτραξε, βρήκε τον κατεργάρη, τον άρπαξε απ' τ' ουσκά και τού είπε: — Δε σάφηνω αν δεν μου πής! Δε με νοιάζει για τις χίλιες δραχμές, σου τις χαρίζω. Θέλω μόνο να μάθω πως τόκανε αυτό το θάμμα.

— Μου δίνεις το λόγο σου; τού λέει εόθως ο κατεργάρης. Μου χαρίζεις τα λεπτά που μου δάνεσες, αν σου πω τον τρόπο; — Ναι! λέγε μου! — Λοιπόν άκουσε. Καθώς έως θα θυμάσαι, έβγαλα δική μου πέννα για να

υπογράψω. Ήταν καινούρια, άμσταχειριστή. Μά τρόπο, χωρίς να ιδής, άντι να τή βουτήσω στο καλαμάρι, τή βούτησα στο ποτήρι, όπου είχ' αφήσει λίγο νερό, όταν τ' ήπια πριν από τον καφέ που μου έπρόσφερες. Υπόγραφα με νερό. Έριξα από πάνω σκούρο άμμο από το άμμοδοχείο σου. Ο άμμος κόλλησε στη φρέσκια υπογραφή κι' έτσι μαύρισε όπως τήν είδες. Ανύποπτος, φύλαξες τ' χαρτί στο συρτάρι σου. Μά εκεί-μέσα, φυσικά, η υπογραφή στέγνωσε. ο άμμος έφυγε, σκόρπισε, κι' όταν ξανάπιασες τ' συνάλλαγμα στα χέρια σου, είδες πως

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Έθνηκόν Άριστέιον Γραμμάτων και Τεχνών)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

με στίχους της δ. ΔΙΔΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Ά, να και μια παλιά γνωριμιά στην πλατεία τού Άργυστολιού: ο Μάττιλας! Κι' όχι μισός όπως στη Ζάκυνθο' έδω είναι δλάκερος, άνδριάντας. Καίμενε Πατράκη, καλή σου ώρα!

Είδαμε και τούς περίφημους οδρόμους. Είναι δυό, εκεί στην άκρη τού λιμένα, και τούς κινεί ένα παράξενο θαλάσσιο ρέμμα. Τό ρέμμα αυτό πέφτει κατόπι σε μιά άδυσσο, σ' ένα βάραθρο και κανένας δεν ξέρει πού φτάνει, πού βγαίνει. Μας είπαν πως μια φορά, για να ιδούν, έχυσαν εκεί μέσα λάδι πολύ.

— Άλλά ούτε στη θάλασσα, ούτε πουθενά δεν ξαναβρήκαν τα ίχνη του. Μυστήριο!

— Από τ' Άργυστόλι, που είναι χτισμένο στην παραλία ενός μικρού κόλπου, δεξιά καθώς μπαίνουμε, περάσαμε άντικρύ στο Ληξούρι, για να μείνουμε κι' εκεί καμιά έβδομάδα.

Η μικρή αυτή πόλη, — όπου γεννήθηκε κι' ο περίφημος σατυρικός ποιητής και φιλόσοφος Άντρέας Λασκαράτος, — είναι πιο ανοιχτόκαρδη, και πιο γελαστοί οι κάτοικοι της. Είδαμ' εκεί και τήν κουνόπετρα, άλλο παράξενο φαινόμενο της Κεφαλληνίας. Ένας μεγάλος ολοστρόγγυλος βράχος μέσα στη θάλασσα, κουνιέται άκατάπαυτα, πηγαινόρχειται σιγά-σιγά, κι' έτσι τον βλέπει κανείς πότε κολλημένο με τή στεριά, πότε σε κάποια άπόσταση. Μου θυμισε τις Συμπληγάδες, όπου η Άργώ, τ' μυθικό καράβι τού Ιάσωνα, περνώντας, άφησε τ' τιμόνι της. Μας είπαν πως τον καιρό που είχαν τήν Κεφαλλονιά οι Άγγλοι, ένα μεγάλο βαπόρι άγγλικό προσάθησε μ' έλη του τή δύναμη να ρυμουλκήτ' αυτό τ' βράχο. Μά στάθηκε άδύνατο.

— Όταν ήμαστε ακόμα στο Άργυστόλι, πήγαμε εν' άπόγεμα και στα Όμαλά, να προσκυνήσουμε τον Άγιο Γεράσιμο. Εί-

— ήταν άνοπόγραφα και... άκυρο! Έτσι! — Κακούργε! φώναξε ο έμπορος. Κρεμάλα ήθελες έσύ!... Μά τί να σου κάμω, που σου έδωσα τ'ό λόγο μου;!

— Και γιατί να μου τόν δώσης; έκαμε γελώντας ο κατεργάρης.

— Μά δεν ήταν άλλος τρόπος για να μάθω. Κι' αν δε μάθαινα, θάσκαζα! Έβρεις όμως τί θα κάμω τώρα;

— Τι; τρώμαξε ο κατεργάρης.

— Θα πάω να πετάξω... τ' άμμοδοχείο! Δεν έχει πιά άμμο! Στυπόχαρτο, φίλε μου, στυπόχαρτο! Και ξανακόπιασε!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

«Διάλεξε εν' άποσπασμα από στρατιώτες βουνήσιους και τούς πήρε μαζί της...» (Σελ. 340, στ. γ')

κ'ό μέρος, γεμάτο γυμνούς βράχους κι' άγρια βάτα. Εκεί θα πέθαινε της πείνας, αν δεν τήν έτρεφαν, με τρόπο θαυματουργό, τα πολλά περιστέρια που είχαν εκεί πάνω τις φωλιές τους.

Κάποιος θεός προστάτης βέβαια τ' άδήγησε. Άλλά σκέπαζαν τ' παιδί με τις φτερούγες τους και τ' ζέσταιναν. Άλλα παραμόνευαν τήν ώρα που οι τσοπάνηδες, έφευγαν από τις καλύδες τους, και τότε έπερναν στη μύτη τους γάλα και, τ' έφερναν σταγόνα-σταγόνα στο στόμα τού παιδιού.

Έτσι τρεφόταν η μικρούλα και μεγάλωνε. Ήρθε όμως καιρός που έπρεπε να φάει κάτι πιο στερεό και θρεπτικό από τ'ό γάλα. Τότε τ' έξυπνα περισσότερα τοιμπούσαν κομματάκια από τ'ό τυρί των τσοπάνηδων και τ' έφερναν στο παιδί. Κι' η μικρούλα ζούσε έτσι χωρίς να βλέ-

αυτό θεοί το προστατεύουν, είπαν. Οί θεοί έβαλαν τα περιστέρια να το τρέφουν.

— Μουάζει ο βασιλόπουλο! είπε άλλος. Κοίταξε τί χαριτωμένο πού είναι!

— Να την πάρουμε, να την πάμε στον άρχιτσέλιγκα.

Πήγαν λοιπόν τη μικρούλα στον άρχιτσέλιγκα, που τον έλεγαν Σίμμα. Αυτός δεν είχε παιδιά και την κράτησε να την ανατρέψει. Της έδωσε μέλιτσα και τ' όνομα Σεμίραμις, που στη γλώσσα εκείνη θα πει «παιδί των περιστεριών».

Σε λίγα χρόνια, η Σεμίραμις έγινε η ωραιότερη κοπέλλα της χώρας. Ο Όμνης, ο κυβερνήτης της Συρίας, περνώντας μαύ μέρα με την ακολουθία του από τις στένες την είδε, τή ζήτησε από τον άρχιτσέλιγκα για γυναίκα του και τήν πήρε μαζί του στη Νινευή.

Τήν εποχή αυτή, ο Νίνος, ο βασιλιάς

και τα πέταξαν στα σκοτεινιά. Γιατ' είχε βρέξει κιόλα μετά το σεισμό. Μόνο οι φακοί του Πανώραματος δεν είχαν πάθει τίποτα. Και τους φύλαγε, λέει, να τους στείλῃ «με πρώτη ευκαιρία».

— Τι να τους κάμω τώρα; είπε μελαγχολικά ο Πανάγαρης; ας τους κρατήσω, χέρισμά του!

Και ξέροντας πως δεν είχε πια να περιμένῃ τίποτα, αγόρασε τῆ φυσαρμύνικα που είχε νοικιάσει για τὸ Φάνη στην Κεφαλλονιά, και σιγά σιγά ἀρχισενὰ ξανακτιάνῃ τῆ παλαιότητα τοῦ θεάτρου.

Μὰ χωρίς βρεξή πιά. Ὑστερ' ἀπὸ τόσα που εἶδε κι' ἐπάθε στῆ ζωῆ του, τὸ τελευταίον ἀτύχημα τὸν εἶχε τσακίσει τὸ γέρο μας θιασάρχῃ. Περισσότερο τώρα νοιαζόταν γιὰ μᾶς παρὰ γιὰ τῆ δουλειά του. Καὶ συχνότερα μᾶς ἔκανε μαθήματα παρὰ δοκιμίες...

11. Ἡ ἀρρώστεια τοῦ Πανάγαρη στὴν Κέρκυρα

Ἀπὸ τὴν Κεφαλλονιά, με τὸ ἴδιον βαπόρι, πήγαμε στὴν Κέρκυρα, — στοὺς Κορφοῦ, ἔπως λεγόταν ἄλλῃ φορὰ.

Ὅταν ἡ Ἐφτάνησο ἀποτελοῦσε ξεχωριστὴ Πολιτεία — τὸ Ἰόνιο Κράτος, ἔπως τὸλεγαν, — στὸ μεγαλύτερο καὶ τὸ σημαντικότερο ἀπ' αὐτὰ τὰ νησιά, στὴν Κέρκυρα, ἦταν ἡ πρωτεύουσα.

Στῆ ζωῆ μου γύρισα τόσον κόσμο, μὰ πουθενά, παιδιά μου, δὲν εἶδα πὺδ ἄμορφο μέρος! Καὶ τὴν πρώτη αὐτῆ φορὰ που πήγα, ἂν καὶ παιδί, ἔμεινα ἐκστατικός καὶ μαγεμένος. Χωρὶς ὑπερβολή, μού φάνηκε πὺς μπήκα σ' ἕναν ἐπίγειο παράδεισο.

Τ' ἀκρογιάλια, τ' ἀκρωτήρια, τὰ βουνά, ἡ θάλασσα, ὁ οὐρανός, ἡ πόλη, τὰ προάστια, ἡ ἐξοχή, — ὅλα, ὅλα, στὴν Κέρκυρα ἔχουν μιά τέτοια γλύκα, ἡρεμία καὶ γαλήνη, που λὲς πὺς ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι καμωμένος ἐπίτηδες γιὰ τὸ ξεκούρασμα, τὴν ἀνάπαυση τοῦ ἀνθρώπου.

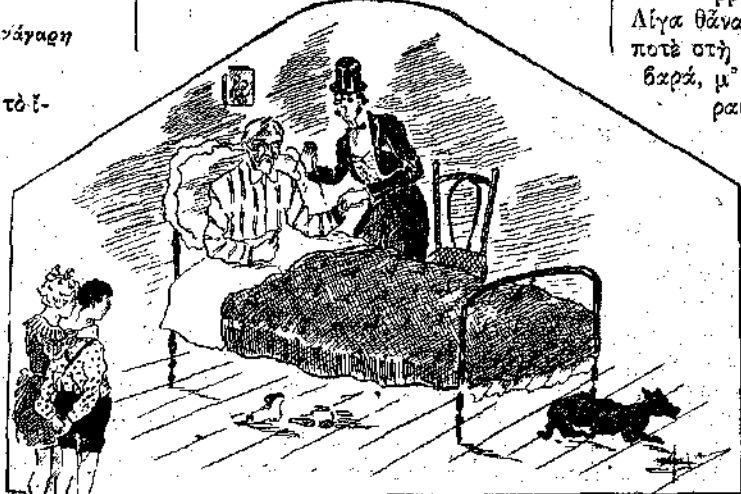
Ἡ πόλη, παλιά κι' αὐτῆ, μοιάζει βέβαια με τὶς ἄλλες που εἶχα ἰδεῖ στὴν Ἐφτάνησο. Εἶναι ὁμοίως μεγαλύτερη, ὠραιότερη, καὶ παρουσιάζει περισσότερη ποικιλία. Δὲ χόρταινα νὰ σεργιανίξω στὶς μεγάλες τῆς πλατείες, στοὺς παλιούς τῆς δρόμους με τὰ ψηλά σπιτία, στὰ πάρκα τῆς, καὶ προπάντων στὶς θαυμασιές τῆς παραλίες, γιὰ νὰ βλέπω τῆ θάλασσα, τόσο γαλανή καὶ τόσο γαλήνια, με τὰ ὑψηλάκια ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ με τὰ βουνά τῆς Ἠπείρου ἀντίκρου.

Ἐχει κι' ἡ Κέρκυρα τὸ βενετσιάνικο κάστρο τῆς σὺν τῆ Ζάκυνθο. Ἐχει καὶ τὸ... Μέντιλά τῆς. Μὰ εἴταν φώ-

ναζα χωρὶς νὰ θέλω: «ὦ, παντοῦ λοιπὸν αὐτὸν τὸν Ἐγγλέζο θὰ βλέπουμε!» ὁ Πανάγαρης χαμογελώντας μού εἶπε: — Θὰ ἴδῃς κι' ἕναν Ἑλληνα!

Καὶ σὲ λίγο εἶδα τὸν Καποδίστρια, τὸν πρῶτο ἐκεῖνο Κυβερνήτῃ τῆς Ἑλλάδας, που γιὰ τὸ σκόλο του μᾶς εἶχε πεῖ ὁ Πανάγαρης. Ἦταν σὲ μιά μεγάλη πλατεία, — τῆ Σπιανάδα — μαρμαρένιος. Ἡ πατρίδα του που τὴν τίμησε ὁ μεγάλος αὐτὸς Κερκυραῖος πολιτικός, τὸν τίμησε κι' αὐτὴ με ἀνδριάντα.

Ὅπως ἡ Ζάκυνθο τὸν Ἅγιο Διονύσιο, κι' ἡ Κεφαλλονιά τὸν Ἅγιο Γεράσιμο, ἔχει κι' ἡ Κέρκυρα προστάτη καὶ πολιούχο, τὸν Ἅγιο Σπυρίδωνα. Ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα πήγαμε στὴν πλούσια, τὴν καταστόλιστῆ ἐκκλησιά κι' ἀσπαστήκαμε τὸ ἅγιο Λεῖψανό του.

«Ὁ γιατρός που φωνάξαμε, εἶπε πὺς ἦταν ἀρρώστεια τῶν νεφρῶν.» (Σελ. 342, στ. γ')

Στὴν Κέρκυρα εἶδα καὶ δυὸ παλάτια, ἀληθινὰ βασιλικά παλάτια: τὸ Μονρεπὸ μέσα στὴν πόλη, ὅπου καθόταν, ὅταν πήγαμε γι' ἀνακυχή στὴν Κέρκυρα, ὁ βασιλεὺς Γεώργιος Α' κι' ἀπέξω, κοντὰ στὸ πρᾶστιο Γαστούρι, σὲ μιά μαγευτικὴ τοποθεσία, τὸ Ἀχιλλεῖο, τὸ παλάτι που ἔχτισε ἡ Αὐτοκρατορία τῆς Αὐστρίας Ἐλισάβετ, τόσο ἄμορφο σὺν τὰ παλάτια τῶν παραμυθιῶν.

Ἡ Κέρκυρα εἶναι κέντρο μεγάλο. Τὸ λιμάνι τῆς πάντῃ γεμάτο πλοία που ἔρχονται ἀπὸ τὴν ἄλλη Ἑλλάδα κι' ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, καὶ τὰ ξενοδοχεῖα τῆς γεμάτα ξένους. Πρῶτῃ φορὰ ἔδλεπα καὶ τόσοσις λογῆς-λογῆς, ἀνθρώπους, Ἄγγλους, Γάλλους, Ἱταλοῦς, κι' ἀκουγα στοὺς δρόμους γλώσσες που δὲν τίς καταλάβαινα καθόλου. Μὰ κι' οἱ Κερκυραῖοι μεταξύ τους μιλοῦσαν ἀγνωστῆ σὲ μένα γλώσσα. Ὁ Πανάγαρης μᾶς εἶπε πὺς εἶναι ἰταλικά, που ἔμειναν στὸν τόπο ἀπὸ τὸν καιρὸ τῶν Βενετσιάνων.

Ὅταν μιλοῦσαν ὁμοῦ σὲ μᾶς, μεταχειρίζονταν ἑλληνικά σὺν τὰ δικὰ μας, καὶ μόνο κάπου κάπου, ὅπως στὴ Ζάκυνθο καὶ στὴν Κεφαλλονιά, δὲν καταλαβαίναμε καμμιὰ λέξη.

Ἡ γαλήνη τοῦ τόπου εἶχε μπεῖ καὶ στὴν ψυχῆ μου. Μοῦ φαινόταν πὺς ἔσοζούσαμε στὴν Κέρκυρα, δὲν ἦταν δυνατό νὰ μᾶς τύχη οὔτε σεισμός, οὔτε κανέν' ἄλλο κακό. Κι' ὁμοῦ ἡ δουλειά μας δὲν πῆγε τόσο καλά ὅσο περιμέναμε. Καὶ μάλιστα, κάμποσις ἡμέρες ἀναγκαστήκαμε νὰ καθήσωμε, γιὰτὶ ἀρρώστησε ὁ Πανάγαρης καὶ, φυσικά, δὲν μπορούσαμε νὰ κάμουμε παράσταση χωρὶς αὐτόν.

Ὁ γιατρός που φωνάξαμε, εἶπε πὺς ἦταν ἀρρώστεια τῶν νεφρῶν καὶ σύστησε λουτρά, ἡσυχία καὶ διαίτα. Κι' ὁ καμμένος ὁ γέρος ἀπελπίστηκε.

— Ἀρρώστεια τῶν νεφρῶν! μᾶς εἶπε. Λίγα θάνατι τὰ φωνιά μου! Κι' ὁμοῦ ποτὲ στὴ ζωῆ μου δὲν ἀρρώστησα σοβαρὰ, μ' ὅλα τ' ἄλλα βᾶσανα που πέρασα. Ἀρρωστία τὴν τώρα. Ἐφυσικά, τὰ βᾶσανα, οἱ ταλαιπωρίες, οἱ κακοπάθειες μου, κάπου θὰ ξεποῦσαν...

Ὅσο γιὰ τὰ λουτρά δὲν εἶναι δύσκολο. Τὸ καλοκαίρι πᾶμε στὴν Αἰδηψὸ ἢ σὲ καμμιὰ ἄλλη λουτρόπολη, καὶ τὰ κύνω δουλεύοντας. Ἡσυχία ὁμοῦ: Πὺς μπορῶ ἔγωγὸ νὰ καθήσω, νὰ ἡσυχάσω; Καὶ διαίτα; Ἐμεῖς ταξιδεύουμε ὁλοένα. Μποροῦμε νὰ βρῶμε ὅ,τι θέλουμε ἢ νὰ μὴν τρώμε ὅ,τι βρίσκουμε; Καὶ τὸ κακό εἶναι πὺς τὰ χρηματάρια που εἶχα στὴ μπάνκα, γιὰ τὰ γράματα, λιγότερα πολὺ!

Ἀπὸ τῆ νύχτα ἐκεῖνη που μᾶς διηγῆθηκε τῆ ζωῆ του, ὁ Πανάγαρης μᾶς τᾶλεγε ὅλα. Καὶ ξέροιμε, ἀλήθεια, πὺς εἶχε δυὸ-τρεις χιλιάδουλες στὴν Τράπεζα κι' ἀπ' αὐτὲς σήκωνε, ὅταν δὲν τοῦ ἔφταναν γιὰ τὰ ἐξοδάμας, τὰ λεπτὰ που μαζεύαμε ἀπ' τὸ θέατρο. Ὁ Φάνης ὁμοῦ, που κι' αὐτὸς εἶχε καμμιὰ πεντακοσαριά ἀπ' τοὺς μισθοῦς του, δὲν ἐσῆκωνε ποτὲ. Ὅλο ἔβαζε.

— Τελοςπάντων! φωνάξε στὸ τέλος ὁ ἀρρωστος. Ὅ,τι θέλει ὁ Θεός, ἄς γίνῃ. Λουτρά θὰ κάμω, μὰ θὰ ξεκαλοῦθήσω νὰ ζῶ ὅπως ζούσα. Κι' ὅταν ἔρθῃ ἡ ὄρα μου, ἄς πεθάνω! Ἀρκετὰ ἔζησα, δὲν μπορῶ νὰ παραπονεθῶ...

— Ἀχ, μὴν τὸ λέτε, θεῖε μου! εἶπε ἡ Νίνα με δακρυομένα μάτια. Ἄν πεθάνετε, τί θὰ γίνουμε μεῖς;

— Ἐσεῖς θὰ ζῆσετε! τῆς ἀποκρίθηκε. Ὁ Δῆμης θὰ γυρίσῃ στὸ χωριὸ του καὶ θὰ γίνῃ μαρκαγκός.

(Ἀκολουθεῖ)

EDGARD POE

Ο ΚΡΥΠΤΟΚΑΡΑΒΟΣ ἢ ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
Μετά τῆ διατύπωση αὐτοῦ τοῦ ἀξιώματος, ὁ Λέγκραν ἐξακολούθησε:

— Τὸ πὺδ δύσκολο ἦταν νὰ κάμω δι-ρατὰ κι' εὐδιάκριτα τὰ ὅσα ἦταν γραμμένα ἀπάνω στὴν περγαμνῆ. Καὶ μιά φορὰ που τὸ κατόρθωσα αὐτό, δὲν λογάριζα πιά καμμιὰ δυσκολία: τὸ κρυπτογράφημα θὰ τὸ διάβαζα ὅπως με βλέπεις καὶ σὲ βλέπω!

— Καὶ τί μέθοδο μεταχειρίστηκες γιὰ νὰ τὸ διαβάσῃς; Εἶμαι περίεργος...

— Θὰ ἱκανοποιήσω τὴν περιέργειά σου (*). Ὅταν ἔχη κανένας νὰ διαβάσῃ ἕνα ὅποιονδήποτε κρυπτογράφημα, τὸ πρῶτο ζήτημα που παρουσιάζεται, εἶναι νὰ βρῇ σὲ ποιά γλῶσσα εἶναι γραμμένο. Καὶ τοῦτο, γιὰτὶ ἡ μέθοδος που θὰ μεταχειρισθῇ γιὰ τὴ λύση, ἐξαρτᾶται παλὺ ἀπὸ τὸ πνεῦμα ἢ τὸ εἶδος κάθε γλώσσας. Ἀλλὰ στὴν προκείμενη περίπτωση, ἡ ὑπογραφή Kidd με γλύτωσε ἀπὸ τὸν κόπο νὰ δοκιμάσω ὅσες γλώσσες γνωρίζω, γιὰτὶ μόνο στὴν ἀγγλικὴ τ' ὄνομα αὐτὸ μπορούσε νὰ παρασταθῇ με κατοίκι. Ἐτοὶ θεώρησα περιττὸ νὰ λάβω ὑπ' ὄψιν μου τῆ γαλλικὴ καὶ τὴν ἰσπανικὴ, ἂν κι' οἱ γλώσσες αὐτὲς εἶναι κοινότερες στὰ πειρατικά τῆς Νοτιοαμερικῆς.

«Καθὼς βλέπετε, οἱ λέξεις στὸ κρυπτογράφημα τοῦτο, δὲν χωρίζονται ἀπὸ κανένα κενὸ διάστημα. Ἄν ἦταν χωρισμένες, αὐτὸ θὰ μ'εὐκόλυε πολὺ, γιὰτὶ θὰ μπορούσα νὰ ξεχωρίσω ἀμέσως τίς μονοσύλλαβες ἢ τίς μονογράμματος λέξεις, ὅπως π. χ. τὸ a (ένας) τὸ I (ἕγῳ) τὸ he (εἶμαι) καὶ καθεξῆς. Μιά φορὰ ὁμοῦ που δὲν ὄπῃρχαν διαστήματα, ἔπρεπε πρῶτα-πρῶτα νὰ μελετήσω τὰ σημεῖα τοῦ κρυπτογραφήματος καὶ νὰ ἰδῶ ποιά ἦταν τὰ ἐπικρατέστερα στὸ καίμενο καὶ ποιά τὰ σπανιότερα. Ἀφοῦ λοιπὸν τὰ μέτρησα με ἀκριβεία, ἔκαμα τὸν ἀκόλουθο πίνακα:

Table with 3 columns: Symbol, Frequency, and Count. Symbols include '8', '4', '1/2', '5', '6', '+ και 1', '0', '9 και 2', '?', 'II', and '- και'. Counts range from 1 to 26.

*Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς περιβόητους κουρσάρους ἦταν ὁ Ἄγγλος πλοίαρχος Kidd... (Σελ. 328, στ. β')

«Καθὼς γνωρίζεις, ἀπὸ τὰ γράμματα τοῦ ἀγγλικοῦ ἀλφάβητου, ἔχεινο πὺδ ἐπαναλαμβάνεται συχνότερα εἶναι τὸ e. Τὰ λοιπὰ γράμματα ἀκολουθοῦν κατὰ τὴν ἐπόμενη τάξη: a, o, i, d, h, n, r, s, l, u, y, c, f, g, t, m, w, b, q, p, x, z. Τὸ e μάλιστα ἐπαναλαμβάνεται τόσο συχνά, που εἶναι δύσκολο νὰ βρεθῇ ὅσοδήποτε σύγγραμμα ἀγγλικῆ φράση ὅπου νὰ μὴν πλεονάζῃ.

«Ἦστερ' ἀπ' αὐτὰ, λογικὸ εἶναι νὰ συμπεράνουμε πὺς τὸ σημεῖο 8, που ἀπαντᾶται ἀπάνω ἀπὸ τριάντα φορές στὸ κρυπτογράφημα, ἀντιπροσωπεύει τὸ e. Καὶ τὴν ὑπόθεσή μας τὴν ἐπιβεβαιώνει τὸ γεγονός, ὅτι τὸ σημεῖο 8 σὲ πολλά μέρη τὸ βρίσκουμε διπλό, ὅπως καὶ τὸ διπλό e σὲ τόσες ἀγγλικὲς λέξεις, steel, meel, speed, been, agree κτλ. Βοήκαμε λοιπὸν τὸ e. Τώρα πρέπει νὰ λάβουμε ὀψίφιν μας, ὅτι ἡ συχνότερη ἀγγλικὴ λέξη εἶναι τὸ γενικὸ ἄρθρο the (ὁ, ἡ, τὸ κτλ.) καὶ νὰ ζητήσωμε τὰ συχνότατα ἀναλαμβανόμενα συμπλέγματα ἀπὸ τρία σημεῖα, που τὸ τελευταῖον νὰ εἶναι δ ἢ e. Αὐτὰ, πιθανότατα, λένε the. Καὶ στὸ κρυπτογράφημα τέτοια βρίσκουμε ἑπτὰ, μετὰ τὰ τρία σημεῖα: 48. Ὅστε τὸ: ἀντιπροσωπεύει τὸ t, καὶ τὸ 4 ἀντιπροσωπεύει τὸ h. Ἔτσι δείχνεται καὶ πὺς δὲν κάναμε λάθος, ὅταν θεώρησαμε τὸ 8 ὡς e.

Τώρα που διαβάσαμε μιά λέξη, μπορούμε πιά νὰ βροῦμε τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος μερικῶν ἄλλων. Παραδείγμα-τος χάριν: τὴν προτελευταία φορὰ που ἀπάντωμε τὸ συμπλέγμα: 48, πρὸς τὸ τέλος τοῦ κρυπτογραφήματος, ξέροιμε ὅτι τὸ ἀμέσως ἐπόμενο: εἶναι ἀρχικὸ ἄλλης λέξης, κι' ἀπὸ τὰ ἐπόμενα ἔξη σημεῖα, — (55; 4 — γνωρίζουμε τὰ πέντε. Ἄν τ' ἀντικαταστήσουμε μετὰ τὰ γράμματα που ἀντιπροσωπεύουν, ἀφίνοντας κενὸ διάστημα γιὰ τὸ ἀγνωστο, ἔχομε:

t eeth
Ἀφίνουμε τώρα τὰ th, που δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι τελικὰ ἀγγλικῆς λέξης που ν' ἀρχίξῃ ἀπὸ τὸ πρῶτο, — καὶ περὶ ὅσων ἀμα δοκιμάσουμε ὅλα τὰ γράμματα τοῦ ἀλφάβητου στὴ θέση ἐκεῖνου που λείπει, — ἔχομε:

t ee
συμπλέγμα που δὲν ἐπιδέχεται ἄλλη συμπλήρωση παρὰ μετὰ τὸ γράμμα r, κι' ἔτσι γίνεται ἡ λέξη tree που σημαίνει δένδρο. Μάθαμε λοιπὸν καὶ τὸ r, που ἀντιπροσωπεύεται μετὰ τὸ σημεῖο

(, κι' έκτος απ' αυτό δυο λέξεις κατά σειρά: the tree = τὸ δένδρο.

«Λίγο πὸ κάτω ἀπαντοῖται καὶ πάλι τὸ σύμπλεγμα ;48, πὸ τὸ μεταχειριζόμεστε ὡς συμπλήρωμα τοῦ ἀμέσως προηγούμενου καὶ γράφομε:

the tree; 4 (+? 34 the

ἢ, ἂν ἀντικαταστήσουμε τὰ σημεῖα μὲ τὰ γράμματα πὸ ξέρουμε πιά:

the tree thr +? 3 h the.

Ἄλλὰ ἢ συμπλήρωση αὐτοῦ τοῦ thr +? 3 h εἶναι τῶρα εὐκολότατη. Εἶναι ἢ λέξη through (διὰ) μὰ ἀπὸ τίς κοινότερες ἀγγλικές. Αὐτὴ μᾶς δίνει καὶ τρία νέα γράμματα, ο, π καὶ ς, πὸ ἀντιπρόσωπεύονται μὲ τὰ σημεῖα +? καὶ 3.

«Ἄν ζητήσουμε τῶρα σ' ὄλο τὸ κρυπτογράφημα συνδυασμοὺς ἀπὸ γνωστὰ μᾶς σημεῖα, ἢ ἀ βροῦμε, ἐκεῖ κοντὰ στὴν ἀρχή, αὐτὸν:

+ 83) 88 δηλαδή +egree

ἐπὶ τοῦ degree δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἢ κατάληξη τῆς λέξης degree = μοῖρα. Ἔτσι στὰ γνωστὰ μᾶς προσθέτομε καὶ τὸ + = d.

«Λίγο πᾶρα κάτω βρίσκουμε τὸν συνδυασμό: ; 46 (; 88 *

ἢ, ἂν ἀντικαταστήσουμε τὰ σημεῖα μὲ τὰ γνωστὰ μᾶς γράμματα κι' ἀφήσουμε κενὸ γιὰ τὸ ἀγνωστο:

th rice

ἐπὶ διαβάζουμε ἀμέσως τὴν κοινότητα λέξη thirteen (δεκατρία) κι' ἔχουμε ἀκόμα δυο γράμματα, τὸ l καὶ τὸ n, πὸ ἀντιπρόσωπεύονται μὲ τὰ σημεῖα 6 καὶ *. Στὴν ἀρχὴ τοῦ κρυπτογραφηματος βρίσκουμε τὸν συνδυασμό:

53++

Αὐτὸς, μὲ τὴν ἀντικατάσταση τῶν γνωστων, γίνεται:

5good

καὶ δὲν μπορεῖ νὰ λήη παρὰ a good (ἕνα καλὸ). Ἔτσι ἔχουμε τίς δυο πρώτες λέξεις καὶ μαθαίνουμε ἀκόμα 8τι 5 εἶναι a.

«Καιρὸς εἶναι νὰ καταγράψουμε σὲ πῖνακα ὅλα τὰ σημεῖα πὸ ξεδιαλύσαμε ὡς τῶρα. Εἶναι τὰ ἑξῆς:

5	ἀντιπροσωπεύει	a
+	»	d
8	»	e
3	»	g
4	»	h
6	»	i
*	»	n
+	»	o
(»	r
;	»	t

«Ἀπὸ τὰ γράμματα λοιπὸν τοῦ ἀλφαβήτου κατέχουμε τὰ συνηθέστερα δεκά, καὶ μ' αὐτὰ βέβαια γίνεται πολὺ εὐκολότερη ἢ ἀνεύρεση τῶν ἄλλων. Ἄλλὰ νομίζω περιττὸ νὰ ἐξακολουθήσω μὴ τέτοια ἀνάλυση.

(Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Ἐρ. Ρ. καὶ Γρ. Ξ.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἡ ΤΕΛΕΙΟΙ, Ἡ ΤΙΠΟΤΑ!

Ἀγαπητοί μου,

Εἶναι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς πὸ λογαριάζουν νὰ σπουδάσουν γιαιτροί: . . . Βέβαια θὰ εἶναι. Κι' ἴσως μάλιστα πολλοί. Σ' αὐτοὺς ἤθελα σήμερα νὰ πῶ κάτι τί. . . Ἄς πλησιάσουν. . . Πρέπει νὰ τοὺς πῶ στ' αὐτὶ, ὅχι γιὰ νὰ μὴν τρέκουν κι' ἄλλοι, παρὰ γιὰ νὰ τρέκουν αὐτοὶ καλά, καλὰ, γιὰ νὰ μπῆ στὴν ψυχὴ τους, στὴν καρδιά τους, καὶ νὰ μὴ τὸ ξεχάσουν ποτέ. . . Λοιπὸν: Ἡ τέλειοι ἢ τίποτα! Ὑπάρχουν, δόξα σοι ὁ Θεός, κι' ἕνα πλῆθος ἄλλα ἐπαγγέλματα. Ἄν ἴδουν πὸς δὲν μποροῦν, πὸς δὲν τὰ καταφέρνουν μὲ τὴν γιαιτρική, ἄς διαλέξουν κανέν' ἄλλο. Ἔστω κι' ἀργά. Ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ χάσουν ἕνα δυο χρόνια. Μὲ κάθε θυσία. Ἄν δὲν κάμουν αὐτὸ, ἂν δὲν ποῦν «δὲν εἶμαι ἐγὼ γιαιτρός, τελειώσει!» — μὲλις δηλαδή καταλάβουν πὸς δὲν εἶναι, — ἂν ἐπιμείνουν νὰ μάθουν, δηλαδή νὰ μὴ μάθουν, πράγματα ἀνώτερ' ἀπὸ τίς δυνάμεις τους, νὰ πασαλειφθοῦν μὲ λίγη ἐπιστήμη, νὰ πάρουν ὅπως-ὅπως ἕνα ψευτο-πτυχίον, νὰ πᾶνε κι' ἕνα χρόνο, γιὰ τὸν τύπο, στὴν Εὐρώπη, καὶ νὰ γυρίσουν μὲ φούμαρα καὶ μὲ ρεκλάμες, καὶ νὰρχίσουν νὰ κάνουν τὸ γιαιτρὸ χωρὶς νὰ ξέρουν τὰ πῶς στοιχειώδη, — π. χ. τί συμπτώματα παρουσιάζει καὶ πὸς πεθαίνει ἕνας πὸς δηλητηριάστηκε μὲ ἀρσενικὸ ἢ μὲ στρυχνίνη, — ἔ, τότε θὰ εἶναι οἱ χειρότεροι κακοῦργοι τοῦ κόσμου!

ἴσως κάποιοι θὰ μοῦ ποῦν: «Αὐτὸ τὸ ξέραμε. Οἱ κακοὶ γιαιτροί, οἱ ψευτογιαιτροί, πεθαίνουν τοὺς ἀρρώστους. Πόσοι δὲν πέθαναν ἀπὸ κακὴ διάγνωση κι' ἀπὸ κακὴ θεραπεία! Καὶ φυσικά, γιαιτρός πὸς τὸ ἐμπιστεύεται τὸν ἀνθρώπο σου τὸν ἀνεπίτητο, τὸν λατρευτὸ, καὶ σοῦ τὸν στέλνει στὸν ἄλλο κόσμον μὲ μὴ συνταγή, καὶ σοῦ γυρεῖ μάλιστα καὶ πληρωμὴ γιὰ τὴν ὥραία του κούρα, τί ἄλλο εἶναι παρὰ φονιάς καὶ ληστής μ' ἄλλο ὄνομα: Αὐτὸ τὸ ξέραμε!» — Κι' ὅμως δὲν εἶναι μόνο αὐτὸ. Δηλαδή μακάρι νάταν αὐτὸ μόνο! Εἶναι καὶ κάτι ἄλλο, πολὺ, πολὺ χειρότερο. Κι' αὐτὸ ἴσα-ἴσα ἤθελα νὰ σᾶς πῶ: Ἐνας κακὸς γιαιτρός, παιδιὰ μου, μπορεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ σκοτώσῃ, ὅχι ἀπλῶς ἕνα ἀρρωστο ἀνθρώπο, ἕνα σῶμα, ἄλλὰ καὶ μιὰ ψυχὴ, — ναί, μιὰ ψυχὴ, μιὰ μνήμη, μιὰ ὑπόληψη. Ὁ ἀνθρώπος πὸς πεθαίνει ἀπὸ μιὰ κακὴ διάγνωση καὶ θεραπεία, σώζει τοὺλάχιστον τὴν ψυχὴ του, σώζει τὴ μνήμη του. Φεύγει ἀκηλίδωτος ἀπ' αὐτὸν τὸν κόσμον κι' οἱ δικοὶ του μποροῦν νὰ τὸν κλαῖνε, νὰ τὸν

θυμοῦνται, νὰ τὸν ἀναφέρουν χωρὶς νὰ ντρέπονται. Ὁ ἀνθρώπος ὅμως, ὁ ἀθῶος, πὸς στέλνεται ἄχαφνα στὴ φυλακὴ ἢ στὴν κρεμάλα ἀπὸ μιὰ κακὴ ἐξέταση, ἀπὸ μιὰ λαθασμένη γνωμοδότηση γιαιτροῦ, γιαιτροδικαστῆ, δὲν τὰ χάνει ὅλα; Καὶ σῶμα, καὶ ψυχὴ, καὶ μνήμη, κι' ὑπόληψη; Ἀπὸ καμὰρι τῶν δικῶν του πὸς μπορεῖ νὰ ἦταν, δὲν κατανεῖ ἄσχος, ντροπὴ τοῦς; Ὁ ἴδιος, ὅσο ἐπιτεῖ, δὲν εἶναι ἀπάνταστα δυστυχισμένος; Καὶ δὲ θάταν χίλιες φορὲς προτιμότερο, καὶ γι' αὐτὸν καὶ γιὰ ὅλους, νὰρρώστανε καὶ νὰ τὸν πέθαινε ἕνας κακὸς γιαιτρός, παρὰ νὰναὶ ἀθῶος καὶ νὰ τὸν βγάλῃ φονιά, δηλητηριαστῆ, στραγγαλιστῆ, κακοῦργο, ἕνας κακὸς γιαιτροδικαστῆς;

Κάτι τέτοιο ἔγινε, τελευταῖα, ἐδῶ στὴν Ἀθήνα. Ἐνας ἀτυχος, πολὺ ἀτυχος νέος, ὅταν ἦταν ἀκόμα φοιτητῆς, εἶχε κακοπαντρευθεῖ. Δὲν τὰ πῆγαινε τόσο καλὰ μὲ τὴ γυναῖκα του. Μὴ μέρα, παρὰ, σὲ μιὰ ἐκδρομῇ, ἀφοῦ ἔφαγε κι' ἤπιε, ἢ γυναῖκα αὐτῆ ἀδιαθέτησε ξαφνικά, μεταφέρθηκε βιαστικά σ' ἕνα νασοκομεῖο καὶ σὲ λίγο ξεψύχησε. Οἱ συγγενεῖς τῆς τότε — ἔ, δὲ φταῖνε, οἱ περιστάσεις ἦταν τέτοιες πὸς καθέννας θὰ γελιόταν, — κατηγοροῦσαν τὸν ἀντρα τῆς πὸς τὴ δηλητηρίασε. Διατάχθηκε ἀνάκριση, νεκροψία, χημικὴ ἐξέταση. Τὴν ἔκαμαν οἱ γιαιτροὶ, βρήκαν στὰ σπλάχνα τῆς νεκρῆς στρυχνίνη κι' ἀρσενικὸ, συμπέραναν πὸς ὁ θάνατος προήλθε ἀπὸ δηλητηρίαση πὸς ἔγινε κείνη τὴν ὥρα, στὴν ἐκδρομῇ, ὁ ὑποπτος προφυλακίστηκε, παραπέμφθηκε καὶ, μετὰ ἕνα χρόνο, δικάστηκε. Καὶ τί ἀποδείχθηκε στὸ κακοῦροδικεῖο; Πὸς οἱ μετρήσεις τῶν γιαιτρῶν ἦταν λαθασμένες, πὸς τὰ συμπεράσματά τους ἦταν ἀστήρικτα, πὸς ἢ γυναῖκα δὲν εἶχε δηλητηριασθεῖ κείνη τὴν ὥρα στὴν ἐκδρομῇ, παρὰ πὸς τὰ δηλητηρία πὸς βρέθηκαν στὰ σπλάχνα τῆς, — ὅχι τόσο πολλὰ, ὅσο ἔλεγε ἢ ἔκθεση, — προῦπηρχαν ἀπὸ διάφορα γιαιτρικά πὸς εἶχε πάρει στὴ ζωὴ τῆς! Ἦρθαν ἄλλοι γιαιτροί, σοφότεροι, καὶ τάπαν αὐτὰ, τὰ βεβαίωσαν τὴν τελευταῖα στιγμῇ. Ἔτσι ὁ κατηγορούμενος, ὁ πόδικος, προφυλακισμένος ἕνα χρόνο, ἀθωώθηκε. Τί θὰ γινόταν ὅμως ἂν τὸ δικαστήριον βασιζόταν στὶς πρώτες ἐκθέσεις, καμωμένες κι' αὐτὲς ἀπὸ γιαιτροὺς «ἐπιστήμονες» μὲ δίπλωμα καὶ μὲ ἀδεία; Θὰ καταδικάζε ἕνα ἀθῶον ἀνθρώπο σὲ θάνατο ἢ σὲ ἰσόβια δεσμὰ Νεκρῶ ἢ ζωντανῶ, θὰ τὸν ἐστιγματίζε γιὰ πάντα. Καὶ ποῖος θὰ ἔφταιγε γι' αὐτὸ τὸ κακοῦροδικεῖο; Ὅχι βέβαια ὁ δικαστῆς. Θὰ ἔφταιγε ὁ γιαιτρός, ὁ γιαιτροδικαστῆς, πὸς χωρὶς νὰ ξέρῃ «τὰ τρία κακὰ τῆς μοίρας του» ἀναδέχθηκε νὰ φωτίσῃ τὴν δικαιοσύνη καὶ νὰ τῆς πῆ πὸς κι' ἀπὸ τί πέθανε κείνη ἢ γυναῖκα.

Γι' αὐτὸ, παιδιὰ μου, σᾶς εἶπα πὸς

ἕνας κακὸς γιαιτρός μπορεῖ νὰ κάμῃ καὶ κάτι πολὺ χειρότερο παρὰ νὰ πεθάνῃ ἀπλῶς τὸν ἀρρωστο πὸς τοῦ ἐμπιστεύονται. Καὶ γι' αὐτὸ οὐστῆσα καὶ ξαναοὐστῆσα σ' ὅσους λογαριάζουν νὰ σπουδάσουν αὐτὴ τὴν ἐπιστήμη, νὰ προσέξουν καλὰ. Δὲν εἶναι γιὰ τὸν καθέναν Ἄπαιτεῖ μεγάλη διανοητικὴ καὶ ψυχικὴ δύναμη, ἐκτακτὴ κλίση, ἀκόμη τῆς προσοχῆς, ἀκατάπαυτῆ μελέτῃ κι' εὐσυνειδησία ὑπεράνθρωπη. Ὅποιος δὲν τὰ χει αὐτὰ, ὅς γίνεται β. τῆς ἄλλο, μὰ ὅχι γιαιτρός, ὅχι! Γιατὶ τέλειος δὲν θὰ γίνῃ ποτέ, κι' ὁ γιαιτρός πρέπει νὰ εἶναι τέλειος!

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ ΤΟΝΕΜΕΝΕΣ ΨΥΧΕΣ ΑΙΓΗΓΗΜΑ

Ἦταν ἕνα φθινοπωριάντικο ἀπόβραδο. Κατάμαυρα σύννεφα κυλούσανα βιαστικά στὸν οὐρανὸ, κ' ὁ ἀέρας πὸς φύσαγε μανιασμένος ἔκανε τὰ δέντρα νὰ τρίζουν λυπητερά. Οἱ πρώτες στάλες τῆς βροχῆς ἀρχισαν νὰ πέφτουν μὲ δύναμη πᾶνω στὰ ξερὰ φύλλα κάνοντας μὲγάλον θόρυβο. Καθέννας ἔτρεχε νὰ κλειστῆ σπιτί του, κ' ὁ δρόμος πὸς ἔβγαζε στὸ χωριὸ, ἦταν ἔρημος. Ψυχὴ δὲν φαίνονταν πούθενά. Μονάχα ἕν' ἀμᾶξι πέρασε μπρὸς ἀπὸ τὸ μοναχικὸ σπιτάκι τῆς κυρὰ-Φωτεινῆς καὶ χάθηκε σιγά-σιγά πέρα στὴ γύρα τοῦ δρόμου.

Ἡ κυρὰ-Φωτεινὴ ἦταν κάποιον σαράντα χρονῶν γυναῖκα. Ἐφτὰ χρόνια τῶρα εἶχε χάσει τὸν ἀντρα τῆς στὸν πόλεμον κι' ἔμεινε μὲ μόνη παρηγοριὰ τὰ τέσσαρα χαριτωμένα παιδάκια τῆς κι' ἀφοσιώθηκε ἀποκλειστικά στὴν ἀνατροφή τους.

Δὲν ἦταν πλούσια ἢ χήρα γιὰ νὰ ζῆ ὅπως ἤθελε: εἶχε ὅμως ἕν' ἀρκετὰ μὲγάλον περιβόλι μὲ τῆς ἔδινε ὅσα χρειάζονταν γιὰ τὴ συντήρησή τῆς. Ἡ ἴδια ἔσκαρτε, φύτευε, πότιζε, καὶ τὰ παιδιὰ τῆ βοηθοῦσαν μὲ προθυμία.

Τὰ χρόνια ἔτσι περνοῦσαν, τὰ παιδιὰ μεγάλωναν κι' ὁ Γιώργος, τὸ μεγαλύτερο, ἔγινε δεκάξῃ χρονῶν.

Ψηλὸς καὶ καλοκαμωμένος καθὼς ἦταν, ἐμοιάζε καταπληκτικὰ μὲ τὸν πατέρα του — τὸ μακαριτῆ τὸ μαστρο-Δημήτρη — ἔτσι τὸν ἔλεγαν στὸ χωριὸ πὸς τοῦ κληρονόμησε ὅλα τὰ εὐγενικὰ αἰσθηματά. Τὰ κατάμαυρα σγουρὰ μαλλιά του πλασιῶναν μὲ τὴν χάρη τὸ γλυκὸ του πρόσωπον, πὸς τοῦ ἔδιναν λὲς μιὰ ἀγγελικὴ ὀμορφιά. Ἦταν πολὺ ἁμορφος ὁ Γιώργος!

Ἡ μητέρα του τὸν ἔστρεψε ταχτικά στὸ σχολεῖο — καθὼς καὶ τὰ μικρὰ ἀδερφάκια του — καὶ ἀπὸ δεκατεσσάρων χρονῶν εἶχε τελειώσει τὸ δημοτικὸ καὶ τὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο. Τότε ἢ κυρὰ-Φωτεινὴ τοῦ ἀγόρασε

ἕνα γαϊδουράκι καὶ κουβαλοῦσε τὰ λαχανικά του περιβολιοῦ τοῦς στὸ χωριὸ. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἔβγαζε ὁ μικρὸς Γιώργος ἀρκετὰ παραδάκια.

Ἔτσι κι' ἐκείνο τ' ἀπόγευμα φόρτωσε τὸ γαϊδουράκι του καὶ κίνησε γιὰ τὸ χωριὸ. Δὲν ἔκανε τὸ μανάβη ὁ Γιώργος, ἀλλὰ εἶχε πάλι τῆς καὶ τοῦ πῆγαινε ταχτικά τὸ φορτίον του. Ἔδινε τὸ πρᾶμα μαζεμένο, ἔπαιρνε τὰ λεφτὰ, φόνιζε ἔ, τι τοὺς χρειάζονταν, καὶ γυρνοῦσε στὸ φτωχικὸ τους τραγουδώντας μὲ χαρὰ πᾶνω στὸ ζῶν του, πὸς ἦταν καλοῦρημένο κι' ἔτρεχε γραμμὴ γιὰ τὸ περιβόλι, χαρούμενον καὶ κείνο ὅπως τὸ μικρὸ ἀφεντικό του.

Πρᾶγμα ὅμως παράξενο: ὁ Γιώργος σήμερα δὲν γύρνε στὴν ταχτικὴ του ὥρα, κι' ἢ κυρὰ-Φωτεινὴ ἀρχισε νὰ κυριεύεται ἀπὸ φόβους καὶ κακὲς σκέψεις. Τὰ παιδιὰ, γύρω ἀπὸ τὸ τζάκι καθισμένα, δὲν ἔβγαζαν μιλιά, παρὰ ἀφουραζόνταν τὸν κρότον πὸς ἔκανε ἢ βροχὴ στὴ στέγη, καὶ τὰ νανούριζε ἔτσι ἀπαλά-ἀπαλά. Τῶρα ὁ ἀέρας ἔπεσε κι' ἀφθονο νερὸ χυνόταν ἀπ' τὰ σύννεφα στὴ γῆ, Ἡ κυρὰ-Φωτεινὴ σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ παράθυρο. Χοντρές στάλες χτυποῦσαν κάπου-κάπου στὰ τζάμια καὶ κυλοῦσαν ἀργὰ πᾶνω στὸ γυαλί.

Ἡ ὥρα περνοῦσε, ὁ Γιώργος ἀκόμα νὰ φανῆ, καὶ ἢ φτωχὴ χήρα δὲν ἤξερε τί νὰ ὑποθέσῃ. Τὸν ἀγαποῦσε τόσο πολὺ, πὸς στὸ παραμικρὸ ἀνησυχούσε. Θὰ πῆτε, τί εἶχε νὰ φοβῆθῃ γιὰ τόσο μὲγάλον παιδί, 16 χρονῶν; Μὰ σήμερα ἢ κυρὰ Φωτεινὴ εἶχε δίκιο. Νύχτα μὲ τέτοια κακοκαιριὰ τί γύρευε τὸ παιδί τῆς ἔξω; Κι' ὕστερα εἶχε φύγει τόσο νωρὸς. . .

Ὅσο πῆθαινε ἢ βροχὴ, τόσο μεγάλωναν κι' οἱ φόβοι τῆς.

Μόνη παρηγοριὰ στὴν πίκρα τῆς βρήκε τὸ παλιὸ εἰκόνημα τῆς Παναγίας, πὸς ἦταν κρεμασμένο στὴ γωνιά τοῦ δωματίου, καὶ φωτιζόταν ἀπὸ τὸ ἀχνόφωτον τῆς καντήλας πὸς ἔκαιε ἀδιάκοπα. Γονάτισε μ' εὐλάβεια κι' ἔκανε ἀργὰ τὴν προσευχὴ τῆς. Ὑστερα σηκώθηκε μὲ κάποια ἀνακούφιση καὶ πῆγε στὸ παράθυρο, τὸ ἀνοῖξε καὶ κοίταξε πρὸς τὸ δρόμον.

Ἡ βροχὴ εἶχε σταματήσει κι' ἢ μωριδιὰ τῶν βρεμένων φύλλων πὸς ἔφερνε τὸ παγερὸ ἀεράκι τῆς νύχτας, χύθηκε ὀρμητικὰ στὸ δωμάτιον. Στάθηκε ἀκίνητη γιὰ μιὰ στιγμῇ μπρὸς στὴν πηχτὴ μάζα τοῦ σκοταδιοῦ γιὰ νὰκοῦρη, καὶ σὺν κάποιοι ἤχοι μακρῶν νὰ ἔφταναν στὰ αὐτιά τῆς, προβάλλε ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ φώναζε μ' ὄλη τῆς τῆς δύναμη «Γιώργο, Γιώργο!». Κι' ἢ φωνὴ τῆς χάθηκε σβίνοντας μέσα στὰ βάρθη τῆς νύχτας. Καμιά ἀπάντησῃ. «Μοῦ φάνηκε, σκέφτηκε. Ἄχ! παιδάκι μου. . . τί κακὸ σόυτυχε! Παναγιὰ μου, σὺ πὸς

ὅλους ἀγαπᾶς, μὴν ἀφίσας νὰ πάθῃ κακὸ τὸ παιδί μου! . . .

Ἀπελπισμένη, ἔκλεισε τὸ παράθυρον κι' ἤρθε στὸ τζάκι νὰ ζεσταθῆ. Δὲν πέρασε ὅμως πολλὴ ὥρα κι' ἀκούσε ἔξω περπατησιές. Ἡ καρδιά τῆς χτύπησε δυνατὰ κι' ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς πῆγε νὰ πετάξῃ. . . Ἐτρεξε κι' ἀνοῖξε τὴν πόρτα φωνάζοντας:

— Γιώργον μου! ἤρθε ἐπιτέλους. . .

— Μπᾶ! ἀκόμα δὲν ἤρθε ὁ Γιώργος; Ἀκούστηκε νὰ λέγῃ μιὰ γνωστὴ φωνή. Ἦταν ὁ Νίκος, ἕνα παιδί ἀπὸ κάποιον ἐκεῖ γειτονικὸ περιβόλι, φίλος τοῦ Γιώργου, πὸς ἔβγαζε πᾶνω πέρα ἕνα φορτίον ζύλα σὲ κάποιον ἀρχοντικό. Ἡ βροχὴ δὲν τὸν ἔνοιαζε καὶ τόσο πολὺ γιὰτὶ ἦταν συνηθισμένος.

— Θεέ μου! . . φώναξε ἢ φτωχὴ χήρα, κι' ἔμεινε σὺν ἀπολιθωμένη.

Γρήγορα ὅμως ἤρθε στὸν ἑαυτὸ τῆς κι' ἀρχισε νὰ τοῦ κἀνῃ χίλιες δυο ἐρωτήσεις. Κι' ἐκείνος τῆς διηγήθηκε πὸς εἶχε πᾶει ἀπ' ἄλλο δρόμον καὶ πὸς δὲν εἶδε καθόλου τὸ Γιώργο. Κάμποση ὥρα κουβεντιάσαν κι' ὕστερα ὁ Νίκος εἶπε στὴ χήρα:

— Μένε ἢσυχη, κυρὰ-Φωτεινὴ. . . Ὅθὰ τρέξω δυο λεφτὰ πίσω καὶ σὲ λίγο θὰ γυρίσω μὲ τὸ Γιώργο. . .

Καὶ λέγοντας αὐτὰ, πῆδησε στὸ γαϊδουράκι του, τοῦδωσε μιὰ καὶ κείνο ἀρχισε νὰ τρέχει μ' ὄλη τῆς τῆς δύναμη, σκίζοντας σὲ σάβκα τὰ μυστηριώδη διαφράγματα τοῦ σκοταδιοῦ. Τὸ παγερὸ ἀεράκι, πὸς φύσαγε ἀπὸ μπροστά, τοῦ ἔδινε μιὰν ἄλλη δύναμη, μιὰ καινούργια ζωὴ. Καὶ τὸ φτωχὸ γαϊδουράκι ἔτρεχε ἔτρεχε. . .

Βαρειὰ ἢ νύχτα πλάκωνε τὴ φύση. Σκοτάδι κι' ἐρήμωση ἀπλωνόταν παντοῦ. Ἐφθονο ὅμως τὸ σύννεφα ἀραιώσαν πρὸς τὴ δόση κι' ἕνα κομμάτι φεγγαριοῦ, κίτρινον σὺν κερματάρη, φάνηκε πέρα, πᾶνω ἀπὸ τίς βουνοκορφές. Οἱ κατάμαυρες σιλουέτες τῶν δέντρων φάνταζαν καθὼς ὀρθνόνονταν κι' ἀπὸ τίς δυο ἀκρες τοῦ δρόμου, κι' ἔδιναν μιὰ ζωτικὴ ὀμορφιὰ στὸ νυχτερινὸ τόπον.

Δύο σκιὲς φάνηκαν νὰρχνουναι κατὰ δόθε, κι' ἄλλη μιὰ πὸς ἀκολουθοῦσε πίσω τους. Ὁ Νίκος ἔγινε ὄλο χαρὰ.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Πρόκειται νὰλλάξετε τὴ θέση τῶν ἀριθμῶν στὰ τετραγωνίδια ἔτσι, ὡστε κάθε σειρά, ὀριζοντίως καὶ καθετίως, νὰ δίνῃ ἀθροισμὰ 15. Ἀσκιμάστε, δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐκόλον. . .

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Στην ανθισμένη φύση
 Όπου γλυκά και πλάνα
 Αρώματα σκορπιά,
 Τώρα θα διαλαλήσει
 Κάθ' εκκλησιάς, καμπάνα
 Άνάσταση γλυκειά.

Όλη, θαρρείς, ή Πλάση
 —Επιγεια κι ουράνια
 Θάλασσα και στεριά,—
 Σε λίγο θα γιορτάσει
 Μ' άμειστη παρηφάνεια
 Και μ' άπειρη χαρά!

Και όποιος από τα πάθη
 Και όποιος από τή μιση
 Μένει νεκρή καρδιά,
 Καιρός είν'—ός τή μάθει—
 Τώρα, ν' άποκηλθήται
 Τήν πλάκα τή βαρεία!

Πάνθεια Αβραδάτου

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΟΥ

ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Χαρούμενο τραγουδί ακούγεται στον κάμπο πέρι, που το συνοδεύει κάποιου βοσκού ή γλυκειά φλογέρα. Και ταννάκια βόσκουν χωριά από ξανθό άνοιξιάντικο κείνο πρωινό, που μωρξεί θυμάρι κι άποκνήσει χαρά και ακέφεις ελπίδοφόρες. Κι ό άντλαλος της ίδιας σου φωνής και τό «ε, ε φαρρή» του άγωγαίτη λές και προσθέτουνς κι αυτά κάποιά χαρά.

Κι' εγώ, που με τό σακκούλι μου στον όμο κρεμασμένο με μιά άγκυλάρα από ποικυραόξυλο, μόνος μου, στρατοκόπος, τριγυρνάω πάνου-δω, γιατί μ' άρέσει να μαζεύω λίγο άέρα καθαρό και τή σκέψη νάφηνω να κνέσι άγνή, στής φύσης τή κάλλη μονάχα, κάποιον τώρα νοιάθω χεύπο στην καρδιά μου δυνατό, λές και γύρισε ή ζωή μου στή κορμί μου τό φτωχό. Και τό γέμοιο πλατάκι όπου κάθουμαι για να ξεκουραστώ, σα να μου ψιθυρίζε κάποια λόγια μυστικά, που τά νοιάθει κουρασμένος στρατοκόπος μονάχα, κι' άκόμα ή πηγή που κλαραύζει με τό γαργαρο νερό, κάποια άλλα φέρνει όίγη στάκοσμα τό χαροπόλο.

Όταν ελσι στην έξοχή, τότε μόνο νοιάθεις άληθινά πως είσαι άνθρωπος. Ζής εκεί-πέρα τή φυσική ζωή. Τής πόλης ή ψευτοζωή είναι δολοφόνα κάθε καλού αισθήματος, κάθε άγνης σου σκέψης, είναι και θλιβερή: Παρκαπιάς στους γεμάτους πλάθος και σκότη δρόμους της πόλης, και δέν βλέπεις παρά άνθρωπος να κινούνται μηχανικά, με κάποια άνησυχία στα μάτια τους.

Από συλλογίσιμον πάγον στα Τρομερά, μιά μέρα ποθιμον άνεβασμένος ψηλά σ' ένα όλοφο καταπράσινο, και αντίκριζα μιά μικρή λωστή πεδιάδα, όπου οι χωριάτους κλλιεγορούσαν πα χτήματά τους και βόσκανε τή κρρά-

μάτα τους. Καθόμουνα κάτω απ' ένα πλατύσκο δέντρο και δίπλα σέ θροασούς θόμνους που μοσκοβολούσαν.

Είναι ή ζωή μικρή και διαβατάριχη, μα έχει τόσες χάρες! Και πόσο άδικο έχουν αυτοί που, άν και είχανε την τύχη νά βρεθούν στα βουνά, όμως φέρνουν και πάντα στις πόλεις. Μα δέν τούς τραβάει τό χαροπόλο των κοτσιφιών τερτίσμα, ό ψιθυρός της πηγής, ό γλυκός θόρυθος των νερών που κυλάνε τά χαλιανάκια του ποταμιού, ό καθαρός άέρας που ύγειά δίνει, τό θρόισμα των φύλλων των όμορφων δεντριών; Δέν τούς καταλαβαίνα τί έρχονται να κάνουν στις πόλεις, όπου ζούνε σέ τραγές... Άλλ' ός τους άφήσω!

Ας κάνουν ό, τί θέλουν! Ας άνοιξώ εγώ τό σακκούλι μου για να φάω λίγο, μπουμπιά, αβγά, φρούτα, γιατί έχω μιά διαβολαμένη πείνα, (τή φέρνει, βλέπετε, ή έξοχή), κι' ός πω λίγο νεράκι, τό «νεκταρ» αυτό που μου προσφέρει ή θεά Φύση, κι' ός ξεπλωθώ νάπολάσω για λίγο μονάχα αυτό τό δάφο, τό μαγικό, τό θεϊκό, τό εξαγιωτικό.

Ό ήλιος, όσο κι' άν είναι καφτερός, περνώντας απ' τό φυλάματα του ήσυχαστή μου δένδρον, έρχεται ός έμένα διυλισμένος απ' τό πράσινο και με χαϊδεύει με τις άχτίδες του. Είναι κι' αυτός τόσο γλυκός δω πάνου!

Και τάπουματάκι, καθώς ό ήλιος τραβείται και άρχίζει να κνέη ένα γλυκόδροσο άεράκι, σηκώνουμαι σιγά-σιγά για να φεύγω, ενώ ψιθυρίζω και σέ λίγο βροντοτραγουδί:

«Καλότυχα να τό βουνά,
 ποτέ τους δε γερνάνε,
 τό καλοκαίρι πράσινα
 και τό χειμώνα χιονί...»

Φοιτητής

ΓΙΑ ΓΙΑ

Στή μνήμη της
 Τόσο ζωντανή μένει στή νού μου ή τελευταία μας συνάντηση! Σ' είχα βρει πάνω στή καρδιά της άρρώστειάς σου, χλωμή σάν πεθαμένη, αδύνατη, με τό μάτια άνονα και τό μέτωπο ρυτιδωμένο... Όταν μ' είδες, μιά λάμψη χαράς έδωσε κάποια ζωή στή εξαθλιωμένη γαλαξία μάτια σου, κι' ένα άπαλό χαμόγελο ζωγραφίστηκε στα άσπρα πάντα χείλη σου.

—Καλά έκανες, κόρη μου, κι' ήσθες να με δής... Πάσι, θα σάς άφήσω για πάντα... ψιθυρίσες.

Ω! πόσο πόνεσαν τήν ψυχή μου τά λόγια αυτά!

—Μη λές τέτοια άστεία, γιαγιάκι! σου είπα με χαϊδευτικό επικλητικό τόνο, κι' έσφαιρά τό άσπρο κεφάλι σου με λαχτάρα στην άγκαλιά μου, σα νάθελα

να σέ προστατέψω από τόν άσπλαχνο Χάρο... Αλοόμονο όμως νά νοιάθαι με φτερουγίζη τόσο κοντά μας!... Μα προσπαθούσαμε να ξεχάσουμε τις τελευταίες έκεινες σκιγμές, τήν άπέραντη άβυσσο που σέ λίγο θα μάς χωρίζε για πάντα, και θελήσαμε για μιά άκόμη φορά να ξαναγυρίσουμε στα παλιά εθτισμένα χρόνια. Και σού ψιθυρίσα—όπως τότε που ζούσαμε μαζί στην όμορφη καμαρούλα—χίλια δυο πράγματα και σού χάιδενα τό άσπρο μαλλιά, και προσπαθούσα να γελάσω για να πνίξω τους λυγμούς μου. Και έλεγα... έλεγα... για να ξεχάσω τή σκληρή πραγματικότητα...

Μ' αλοόμονο!... Κάποιο βράδυ, βαθύ κι' άγριο, άνοιγονταν όλοένα άνάμεσα μας... Η φωνή σου άργη κι' έξασθενημένη άντηχούσε:

—Κόρη μου, μήν ξεχάσεις τό λόγια μου... Μην περιφρονησεις ποτέ φτωχό και λυπημένο...
 —Ναι, γιαγιάκι... ναι...
 —Και χείδενα άπαλά κι' αγαπημένα τό κοκκαλιάρικο χέρι σου...
 —Αντίο, γιαγιάκι.
 —Φεύγεις; (Ω! Τί παράπονο πάλκινε αυτό τό «φεύγεις»!)
 —Αντίο!... Νόχης τήν εχθή μου...
 —Υστερα ή άλλη μέρα! Ω! τί τρομερή, τί άπαισία μέρα!

—Ανάμεσα σ' ένα πλήθος από έσθθημα καρναβάλια, μιά πένθημη νεκροφόρα... κι' άνάμεσα στις φωνές, στα γέλια, στα τραγουδία και στα χάρματα, κάποιον λυγμό!

Κι' ύστερα... όλα τέλειωσαν! Ω! γιαγιάκι, γιατί να μιά άφήσης; «Αν έννοιθες πόσο με πίκρανε ό χωρισμός σου... Κάτι όραφάνες στην καρδιά μου... Κάποια άγάπη, ποθινοίω να με προστατέψει, σβίστηκε για πάντα... Ποτέ τό χείλη μου δέν θα ξαναψιθυρίσουν τό όνομα «γιαγιά», ποτέ δέν θα χείδεψω στοργικά τό δίλασπρη μαλλιά, ποτέ δέν θα ξαναπληρώ γλυκά τό άσπρο χέρι σου...
 —Αχ! γιαγιάκι! τί πόνο!»

Αφροδίτη της Μήλου

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΙΔΕΕΣ

«Η άνοησία είναι έν' από τά ιδιαίτερα χαρίσματα του ανθρώπου, αφού ούτε στους άγγέλους βέβαια τή βρισκόυμε, ούτε στα ζώα που αυτά στερούνται έντελώς από λογικό...»

«Η δύναμη των προσπαθειών που καταβάλλει κανείς, είναι άνάλογη με τήν ικανότητα του αντίπαλου του.»

Μάς φαίνεται ότι τό χρόνια περνούν γρήγορα. Αυτό συμβαίνει γιατί ή άδύνατη μνήμη μας δέν συγκρατεί από καθένα παρά μερικά γεγονότα, κι' έτσι συνοψίζει σέ μερικά έπισόδια όλοκληρα χρόνια, που πέρασαν δίχως τίποτε τό άξιοσημείωτο...
 —Από άπόψεως ήλικής, παρα-

τηρούμε πάντα ότι θάρχου! καλύτεροί μας και παραπονούμαστε με τήν τύχη. Από άπόψεως ήλικής όμως, είμαστε ίκανοποιημένοι για τις άρετές μας και υποβιβάζουμε τους άλλους...

«Εάν ό άνθρωπος καθόρθως να συλλάβη τό μεγαλειό του Θεού θα είχε πολύ μικρότερη ιδέα για τόν έαυτό του.»

«Άνθρωπε, θέλεις να ίδης πόσο είσαι μεγάλος; Κοίταξε μιά στίγμη τ' άστρα. Σκέψου ότι σ' έν' άκ' αυτά βρίσκουσαι και σέ. Πόση άραγε θέση να κατέχεις σ' αυτό τό φουντούκι;»

Κάποτε μάς έφεραν σάντι μιά άγρια γάτα. «Όσοι φορές τόλμησα να τή χείδεψω, δέχθηκα γρατσουνιές γι' άμοιβή μου. Δέν άποθεαρύνθηκα και σιγά-σιγά τήν έκαμα ν' αγαπήσω τά χείδια μου και νάρχεται μόνη της να τρέβει στα πόδια μου.»

Πολλοί άνθρωποι χαρακτηρίζουν με τόν δικό της. Πολλές φορές θά πληγωθή έκτίως που θά θελήση να τους μερώση. Η ύπονοη ή όμως κι' ό γλυκός τρόπος άργά ή γρήγορα θα νικήση.

«Ο πόνοσ λειαίνει τόν χαρακτήρα, και κάνει εύλύγιση τήν καρδιά, όπως ή φωτιά τό σίδηρο.»
 Μικρομέγαλη

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Ο ΑΓΓΛΟΣ ΚΙ' Ο ΙΡΛΑΝΔΟΣ

«Ενας Άγγλος γύριζε νύχτα στή σπείτι του με χρήματα πολλά. Στο σκοτεινό δρόμο τόν σταμάταί ένας Ιρλανδός, του προτείνει ένα περιότροφο και του ζητά τά χρήματά του.»

—Νά σου τό δάσω, φίλε μου, άπάντησε φοβισμένος ό Άγγλος. Αποτομή μάλαστα που δέν έχω τό σου δάσω περισσότερα, γιατί καταλαβαίνα ότι ή φτώχεια σ' έσπρωξέ να κάμης αυτή τήν κακή πράξη. Πάφ' τα όλα, άλλα με μιά συμφωνία. Θα μου δάσης τό περιότροφο σου, για να μη θελήσης κι' αύριο να τό ξανακάμης.»

«Ο Ιρλανδός έδωσε πρόθυμα τό περιότροφο, αφού πήρε πρώτα τά χρήματα. Εύθύς ό Άγγλος γυρίζε κατ' έπάνου του τό πστόλι και τόν άπειλεί ότι θα σ' σκοτώσει, άν δέν του γυρίσει π χρήματα.»

Μά ό Ιρλανδός άπαντά γελώντας:

—«Αδικος κόπος, φίλε μου! Τό περιότροφο μου είναι άδειανό.»
 (Από τό Άγγλικό)

Ρωμαίος Περίγυρος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

—Νά, πήρε δυο δίφραγκα. Με τόνα θα πάρεις ένα φρατζολάκι και με τό άλλο ένα άνογό.
 «Η μικρή ύπερήτρια:—Με, που να πάρω τό φρατζολάκι και με ποιά τό άνογό»

Μαίμου του Κωλέτη

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οι συνδρομηταί μου, όταν λήγη ή συνδρομή των, να τήν ανανεώνουν άμέσως, χωρίς να με υποβάλλουν εις τόν κόπον και τό έξοδον να τό υπενθυμίζω στόν καθένα ιδιαίτερος. Η έγκαιρη ανανέωση της συνδρομής είναι τό πρώτιστον χρέος του καλού συνδρομητού.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Αθήνα, 42 όδός Ευριπίδου τήν 17 Ιουνίου 1929

ΑΠΟ σήμερα λοιπόν αρχίζει ό μεγάλος και πολύς «Πνευματικός». Στο έπόμενο φυλλάδιο τελειώνει τό «Θρησκευτικό» και στό μεθεπόμενο ό «Χριστολόγος». Στο μετόξυ όμως θάρχησι και τό νέο μυθιστόρημα «Πράσινοι και Βένετοι», για τό όποιο σάς μίλησα. Κι' έτσι θάχεται να παρακολουθήτε, ως τό τέλος του χρόνου μας, τρία μεγάλα άναγνωρίματα. Άλλο πιά δέν θα χωρέση. Γιατί πρέπει να μνή τόνος και για μικρότερα διηγήματα κτλ. Μετρήσει όμως πόσα θα περιέχη αυτός ό τόμος, ό Χρυσός τόμος, όπως τόν όνόμασε ένας φίλος μας! Με τό δωδεκάσέλιδο, βλέπετε, φτάσαμε σ' άκείνο που θέλαμε. Τό περιοδικό μας είναι πιά δυο χρειάζεται και μπορεί να ικανοποιεί όλων τών ήλικιών τά παιδιά, από τά μικρότερα ως τά μεγαλύτερα. Δέν μένει τώρα παρά να εξακολουθήση άνάλογο τό Ξεσπάθημα και να διαδοθή άκόμα τό περιοδικό, ώστε να καλύτερη τις τεράστιες διακνές του, γιατί ή μικρή σχετικάς αύξηση της συνδρομής από 80 σ' 100 δραχμές, δέν τις καλύτε βέβαια. Ξεσπαθώνετε λοιπόν δυο μοροετίες. Είναι ό μόνος τρόπος να δείχεται πως σάς σκυκνούν οι προσπάθειες που καταβάλλω, για να σάς έχω όλους εύχαριστημένους...

Ο συναργάτης μου κ. Γιάννης Χιδιρογλουσ μου έστειλε τό άκόλοιο γραμματάκι: «Τί δροσιστή, τί χαριτωμένη ή ουριανή Περικέτις της ε. Βουγιουκλάκη! Θα μου έπιτρέψη όμως ή συγγραφέας να έχω κάποια άμφεβολία. Οι ναυτες του Κολόμβου, που παλεύσαν μέσα σ' ένα άγνωστο άνεκνο τόσον καιρό, άντικρύσσοντας τήν Άμερικη, δέν πιστώσαν να φώναζαν με λαχτάρα θάλασσα! Έκτός αν οι Μύριοι, κατά τήν άφήρηση του Ξεσπαθίνα, διαν σταμάτησαν έκστατικοί μπροστά στόν Εύξεινο Πόντο, δέν φώναζαν αυτό θάλασσα, άλλα Ξηρά! Ξηρά!» Ο συναργάτης μου έχει δικιο: «Η δ. Βουγιουκλάκη μέρδεφε τό θάλασσα!» τών Μυριών με τό «Ή!» τών ναυτών του Κολόμβου. Άλλά τάτοια υπερδράματα, όταν πράκται δηλαδή για δυο άκρά άντιθέτα, γίνονται με τόση

εύκολια και... φυσικότητα, ώστε κι' έχω άκόμα, που διάβασα με τήν ήσυχία μου, τό χαρτόγραφο της «Περικέτιας», δέν τό πρόσαξα να τό διαρβώσω.

Δέν τζέρερα, Αστρατόβροντο, πως όταν άνεβαίνη τό γουρουνί στην άχλάδα—στην άχλαδιά δηλαδή—συνβαίνει κάτι έκτακτο, όπως κι' όταν γκρεμίζεται φάβρος. Εδχόμαι λοιπόν μαζί σου, να γίνη κάτι τέτοιο στήν 39η Κυριακή για να μνή έχουμε πάλι έπιστόδια, άν και έβρω ότι οι περισσότεροι θα προτιμώσαν να έχουμε, έστω κι' εις βάρος των άπαντήσεών τους, Διασκαιδίζου, βλέπετε, όταν ό Άνανίας παθαίνη και διηγείται συμφορές... Γυναικείο όνομα Άμερισούδα έχω άκούσει, Παλυγοή δχι. Ούτε έβρω τί σημαίνουν' όποιος έβρω ές μάς φωτίσει.—Τετράδια και λυσόχαρτο έστειλα.

Άλήθεια, Φαύτα, έχεις 10 χρόνια συνδρομηταί κι' είναι ζήτημα αν έλαβα τρία γραμματά σου. Αφού όμως σ' έμπόδισαν τά μαθήματα, δέν πειράζει. Μοψ γράφεις και με άποσημειώσεις τώρα που τελειώσες πιά τό σχολείο. Άσκησης για δημοσίευση θα μω σταλής όταν ιδής προκλήρη διακνισμό σ' όποια σύνθεσιν, γιατί δέν έβρω άκόμα πότε θα προκλήρη. Χαίρειτισμούς στην αγαπητή μου Ίρινα.

Με λύπησε, Μιμή Μπλιέτ, ή ιστορία της φίλης σου που έχασε εαφονιά τόν πατέρα της από συγκοπή' άλλ' αυτά, παιδι μου, έχει ό κόσμος, κι' ό άνθρωπος πρέπει να κάνει ύπομονη. Όχι, ή φίλη σου δέν είναι συνδρομηταί μου. Μόνο κομμάτια για τή Σελίδα Συνεργασίας—ποήματα, διηγήματα κτλ.—δέν δέχονται παρ' από συνδρομηταί που έχου και ψευδώνυμο. Παιδικά Πνεύματα όμως δέχομαι απ' όλους.

Πρέπει, Ετέεστη, να είσαι λίγο πιο τολμηρή και να μω στείλης απ' αυτά τά διηγηματάκια που έχεις γράψει. Δέν έχεις να χάσης τίποτα: αν είναι καλά, θα τό δημοσιώσω στή Σελίδα μας: αν δέν είναι, θα σου πω τί τους λείπει, ώστε να γράψεις άλλα καλύτερα. Χαίρειτισμούς στόν μπαμπά, τόν παλιό μου φίλο, που μάγαπα άκόμα. Ο κ. Ε. εύχαριστεί πολύ για δυο γράφεις.

Χαίρω πολύ για τήν πλατύστη αυτή γνώμη, Λαγονικό, άν και μοροδοσε να γίνη και πρότυπα, αφού έχεις τρία χρόνια συνδρομηταί μου. Εύχαριστώ για τήν άγάπη σου, που μω τή δείχνεις και με λόγια και με έργα: σ' εύχαριστόν κι' οι συναργάτες μου για δυο γράφεις. Όχι, όταν δέν έχεις παραγγελλια για να σου σταλω κάτι τί, ή ταυνία είναι περική τήν ξεκνές όμως, σέ κάθε σου γράμμα, κοντά στό ψευδώνυμό σου. να γράφεις και τό άληθινό σου όνομα. Αποδομά, διαν σταμάτησαν έκστατικοί μπροστά στόν Εύξεινο Πόντο, δέν φώναζαν αυτό θάλασσα, άλλα Ξηρά! Ξηρά!» Ο συναργάτης μου έχει δικιο: «Η δ. Βουγιουκλάκη μέρδεφε τό θάλασσα!» τών Μυριών με τό «Ή!» τών ναυτών του Κολόμβου. Άλλά τάτοια υπερδράματα, όταν πράκται δηλαδή για δυο άκρά άντιθέτα, γίνονται με τόση

επιμονής και παιδιά που τάροράζου για τις άποκαλύψεις τους. Έννοείται όμως ότι τις περισσότερες φορές τά όνόματα αυτά είναι ψεύτικα, λαχθασμένα, κι' οι άγοραστές φωνήου, που λείει ό λόγος, από σέβρνο. Μη χειρότερα! Ποτέ δέν θα φανταζόμου πως ή παιδική μυαία των άποκαλύψεων' θα δημιουργώσαι κι' ένα τέτοιο έμπόριο. Μη χειρότερα!

Πολύ όφραία κατάλαδες τό σκοπό της Άλληλογραφίας μου, Κόμη Αράκουλα, και γι' αυτό δέν έχω άνάγκη να σου συστήσω να μω γράφεις δυο μοροετίες συχνότερα. Πολύ σαστα, πολύ σοφά, κι' αυτά που μω γράφεις για τό «Χρυσόκαρδος». Ο «Πιτσιρικός» που τόν διαδέχεται, είναι βέβαια κι' αυτός άριστούργημα, αλλά διαφορετικού είδους, καθώς σάς είπα, σ' αυτόν επικρατεί ή συγκίνηση.

Έφραξες Έπιστολάς μω έστειλαν «αυτή» τήν έθνομιά κι' οι εβής: Άρόσος Χλόης, Άνις Άερω-πρόσος, Κυρά της Γάλασσας, Νάριμασος, Μελαχολική Ύπαρξις, Αϊόλης, Ποθήτης Νικολαΐδης, Ίου Φαρασσόπουλος, Βασιλειος ό Μανεδών, Ανύτη, Ξάσ, Αήθα Δρόσου, Λάουρα Δαυλιάντ, Άδρα του Εύξίνου, Χρυσόθδμους, Φανών Ιά Τουλία, Μελαχολική Νεραΐδα, Κυρά Φροούνη, Μεγάλη Έλλάς, Πάνθεια Αβραδάτου και Ίας.—Θα τούς άπαντήσω, έλπίζω, στό έρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Οσόν ψευδώνυμον έγκρίνεται ή άνα ναυταία, άν δέν συνδέεται με τό δικο ύποκομμάτιο ή ΙΟ.—Τά έγκρινόμενα άναυτονομα ίσχύουν μέχρι της 30 Νοεμβρίου 1929. Όσα συνδέονται από Α, άναυκουν εις άγόρια και δυο από Κ. εις κρσία.

Νέα Ψευδώνυμα: Χρυσόθεμις, ά. (...). Κλάδης Άλφρας, ά. (ΧΤ). Ανύτη, κ. (!;). Όσιρις, κ. (...). Ίσις, ά. (...). Άμμων, ά. (...). Σέξ, ά. (...). Ρά, κ. (...). Σρίγέ, κ. (...). Παραμυθένιος, ά. (!;). Μαγερινή Λίμνη, κ. (ΑΑ).

Ανακενώσεις Ψευδωνύμων: Άγνούλα, κ. Άγγελούδι, κ. Άρχοντοπούλα, κ. Κλαίση, κ.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Από τά φαίδρα» τού Αστρατόβροντου. Είναι και τά δυο γραμμένα άτεχνα και σχολαστικά. Άλλά και τό νόημα τους δέν είναι και πολύ έξαιρητικό.— «Ένα παράξενο όνειρο» της Κυράς Φροούνης. Αν και ή ιδέα του είναι καλή, ή έκτέλεση τό ζημιώνει άρκετά. Έπρεπε να γραφτή με περισσότερο άπλότητα, και συντομία. «Ότόσο, άν ή μνήμη δέ με γελά, μιά παρόμοια φανταστική σκηνή περιγράφει ό Άνατόλ Φράνς σ' ένα από τά πιο γνωστά έργα του. Αν ή Κυρά Φροούνη μπερεί να βοηθήση τή μνήμη μου, ές μω περ. άν έμυήθη αυτή τήν ιδέα, ή είναι έντελώς δική της.— «Ατυικός Ουράνος» (έντος είναι; ή απογραφή είναι έντελώς άδιάδοστη). Χωρίς τέχνη γραμμένο. Έχει όμως κάποια άπλότητα και ειλικρινεία παιδική.— «Ανοίξις» της Ασατης Καρδού-

λας. Και αυτό είναι παιδικό κι' ειλικρινές, αλλά χωρίς τέχνη. Κι' ή γλώσσα σχολαστική με μερικές άνορθογραφίες. Άλλά ή Α. Καρδούλα είναι μικρή άκόμη και φαντάζομαι ότι σέ λίγο θα γράψει καλά.— «Αύση» της Άνεμόνης. Ένώ ή διάθεση κι' ή έμπνευση είναι τόσο καλή, τό κομμάτι γίνεται άσαφές, ίσως και φλόαρο. Η συντομία κι' ή απλότητα θα τό βελτίωσαν πολύ. Υστερα έχω να συστήσω στην Άνεμόνη να μη παρασυρταί από έκφρασεις γαλλικής, που δέν έχουν τή θέση τους στη γλώσσα μας. Οι γαλλοί λένε «chercher quelque chose» αλλά έμεις δέ μοροδοσε να ποίμε «φάχνει μιά φυχή, φάχνει ένα γλυκό».

Η Διάπλασις άπαξίζεται τούς φίλους της: Άγγελον Καλοσύνην (έχει καλώς, θα σέ περιμένω), Ένδοξον Σουλιώτην (6 πετρ. 5 δραχμές: τό καίμενο τό κορτσάκι! ετυχός ή άρρωστια του δέν είναι άμυάτρευτη), Τελλονόριον (έστειλα 11 τετράδια τό γράμμα έκείνο που λές, βέβαια θα χείδεψω' έλπίζω να μω γράφεις συχνότερα τώρα που πέρασαν τά έμπόδια), Ίσιονην Φύρον (εύχαριστώ για δυο γράφεις και σέ περιμένω γιζ τά [E] και όλα τάλλα που ρωτάς, θα μάθης όταν τυπωθή ό «Οδηγός»), Μικρήν Γήουσαν (αυτό, είδες, σού ένεκρίνα και χαιρω πολύ: μα ήταν καιρός, αφού έχεις τόσους χρόνια συνδρομηταί) Κορινάκι (τό «σημα» θα «πραγματοποιηθή», έννοια σου' βέβαια που μοροετίες να στείλης και σίκοτα με τήν άπάντησή σου στήν 39η Κυριακή για τήν άκρίβεια: οι «Πράσινοι και Βένετοι» άντικαθιστόν τό «Ός πω να βρή τή μητέρα της» ό «Πιτσιρικός» άντικαθιστά τόν «Χρυσόκαρδος».) Αστέρα της Άνδρου (εύχαριστώ πολύ' άλλοτε τό «Παιδικά Πνεύματα», καθώς και ε, τι άλλο μω στέλνεις, να τά γράφεις χωριστά. Ξη μωζ με τό γράμμα!) Γ-φικράτων (τά κομμάτια σου με τή σειρά τών αυτά τά περιόδια, με τό «κομμουνιστικό και pessimiste πνευμα» τών συναργατών τους, κι' αυτός που λές είναι γνωστός κμμουνιστής.—δέν πρέπει ούτε να τό πιάνης στα χέρια σου.) Ίσιονην Λαδώνη (ή Συλλογή σου μπορεί νάχη και μιά-δυο τέτοιες 'Ασκήσεις' αλλά να μω έξηγήσης καλύτερα τό μηχανισμό, γιατί δέν τόν κατάλαβα από τό παράδειγμα σου.) Γελασίαν (για τά δυοτερά πολλές φορές έγραφα, κ' ε. κ. Φαίωσ έπιστολάς που τόπος να ένα λέω τά ίδια; για τό κομμάτι σου, που δέν τό διάβασα άκόμα, θα συμμορφωθώ.) Ίσιονην Φράνς (έπιστολάς σου' είναι όρατες' αλλά σέ τέτοια γλώσσα δέν δημοσιώσεται τίποτα' να τις ξαναγράψης στή γλώσσα που γράφονται όλα τά κομμάτια της Σελίδος μας.) Παιδί της Σαλονίκης (όπως θέλεις, δέν άνακατεύουμαι στή ιδιαίτερα τών Συλλόγων.) Νεραΐδα του Γιανλού (έστειλα τό τριόλετο σου όραται τούς κανόνες, άλλα δέν έχει έβλι-

ξη θάρτανα δηλ. κκι μόνο δ πρῶ-
τος στίχος, πού είναι κ' δ καλῶ-
τερος : «θέλω γλυκά καί ξενισιατά
νά ζήσω».) **Κρυφή Ἀγάπη** (πολύ
ὄρατο τό γράμμα σου ! ἐπιτίξω νά
μήν ἀργήσης πάλι τόσο.) **Μουσική**
γένη Ἀπόλλωνα (ναί, τώρα πού
θά ἠουάσης ἀπό τὰ μαθήματα, σέ
περιμένω.) **Ἀρμονίαν** (εἶδες βέ-
βαια τήν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου
σου· δέν ἔχω νά σοῦ δώσω καρμιά
συμβουλή, γιατί ἐκπαρῆσαι ὄρατο-
τατα· τό γράμμα σου μέ ἀνγκλίησε·
καί μ' αὐτό τόν τρόπο ἐξακολού-
θησε νά μοῦ γράφης τίς σκέψεις
σου καί τίς ἐντυπώσεις σου.) **Τσι-
μπουρί** (καλή ἐπιτυχία στοῦς Δια-
γωνισμοῦς.) **Μαγιολουδοῦδο** (πε-
ριμένο λοιπόν τάποταλέσματα· ὄχι,
τήν Α. Γ. δέν τήν εἶδα ἀκόμη.)
Παιωνάτο (νομίζω πῶς σοῦ ἐ-
γραφα: Πνευμ. Ἀσκήσεις δέν δέ-
χονται τώρα.) **Κλειῶν Μπαρούτι** (κα-
λῶς νά ἔλθης· ἔστειλα 10 τετρα-
διά.) **Ἰάσωνα** (ἐλαθα, εὐχαριστῶ
περασιακά τοῦ ἀδελφοῦ σου.) **Κυ-
ρῶν τῆς Ἐργασίας** (τρεῖς εἰσοδο-
λοῦχοι ἔχει· δέν νομίζεις πῶς
μπορεῖ νά γίνεσαι κ' ἔξω;.) **Ρα-
νεῖταν** (ἔστειλα· κάνει 4 ὄρ.) **Στυλ**.
Σταλοσγιάννην (εὐχαριστῶ πολ-
λῶ· ἔστειλα 13 τετραδιά.) **Κλειῶ**,
Αἰγούλαν καί Βιολέτταν Δανάβαση
(ἀπό τόν καλό σας μπαμπά ἐμάθα
πῶς θάρτισε νά μοῦ γράφετε καί
περιμένο τό πρῶτο σας γράμμα.) **Θα-
λασοσταραχήν, Ἰνα-Ἰίνα** κτλ. κτλ.
Τρικαλιάν, Αὐοῦχαρον,
Πειραικήριον (ἔστειλα.)
Εἰς ὄσας ἐπιστολάς ἔλαθα μετά
τῆν 16 Ἰουνίου, ἐπαυτήσω σέ
ἐρχομένο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ἈΣΚΗΣΕΙΣ
ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 244ου Διαγωνισμοῦ.
Τοῦ φυλλαδίου τοῦτου οἱ λύσεις εἶναι δε-
κταί μέχρι τῆς 22 Ἀγούστου.

424. Λογοπαικτικές Ἀετίγριφοι
Εἶμαι νέος, πλοῖος τάρνεϊται ;
Ἀδιόφορο ἄν ὄρατοί ;
Ὅπως ἔξερουν ὄλ' οἱ λύται,
Θεός ἤμου, πῶλ, νέος,
Πλανεύτρα Γρωτοπεύλα

425. Συλλαβογρίφοι
Ἐνα γράμμα σά σταυρός
Ἄν στή λάμπα σας πλησιαίση
Καί ζαηρό δεχτή τῶ φῶς,
Ευφωικά σταυρό θά ἰδῆς
Καί καθένας θά διαβάσῃ
Πάνω του: «ἐνθάδε κεῖται».
Πάνθειν Ἀρραδάτο

426. Μεταγραμματισμός
Ποῦ μέ βρίζεις, ποῦ μέ χάνεις;
Προπαντός στή Μουσική!
Ἄν τό Ο. μου Ε τῶ κἀνης,
Ἔχεις χώρ' ἀσιατική,
Ποῦ τυράνησε ἡ Τουρκία,
Μά ὄχι λίγο κ' ἡ Ρωσία...
Ἐδωράτης Παζινός

427. Αἶνιγμα
Θεσσαλίας βασιλέα
Θενά ἰδῆς στό ἀρσενικό μου,
Καί πολλά λεπτά... ἀρχαία
Κάθουν τό σὺδῆκεσῶ μου.
Ἐπιφωμάχος

428. Πυραμῖς
+
* + *
* * + * *
* * * + * * *
* * * * + * * * *
* * * * * + * * * * *

* Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἀνω: σύμ-

φωνον, θεά μεγάλη, χώρα τῆς
Ἑλλάδος, εἶδος πλοίου εἰς τήν
κοινήν γλῶσσα, περιώνυμον ὄρος
τῆς Ἑλλάδος. Οἱ σταυροί καθέ-
τως πόλις τῆς Εὐρώπης.
Πέτρος

429. Ἐπιγραφή
Η Μ Σ Η Ω Τ Κ Ο Α Ο Ρ Ε
Σ Ω Ρ Τ Ρ Α Ρ Τ Υ Ν Ω Ν
Ζητείται ἡ ἀνάγνωσις.
Τῶν Π. Μανιατοπούλου

430-434. Μαγικὸν Γράμμα
Τῆ ἀνταλλαγῇ ἐνός γράμμα-
τος ἐκάστης πῶν κάτωθι λέξεων
δι' ἐνός ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐ-
τοῦ, νά σχηματισθοῦν ἄνευ ἀνα-
γραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:
νάος, θεία, βάθος, αὐτός, Αἴας.
Νίκαι τοῦ Παιωνίου

435. Διπλή Ἀκροστιχίς
Τὰ μέν ἀρχικά τῶν κάτωθι ζη-
τούμενων λέξεων ἀποτελοῦν ἀρ-
χαῖον φιλόσοφον, τὰ δέ τρίτα
γράμματα πόλιν τῆς Γαλλίας:
1, Βασιλεὺς τῶν Περσῶν 2,
Τὸ θῆλυ θηρίον 3, Δοῦρῶν 4,
Μέρος θενδροφύτου 5, Πόλις
τῆς Ἰταλίας 6, Εἰς τῶν ἐπτά
σοφῶν 7, Ἀρχαῖος ποιητής 8,
Πολύτιμος λίθος.

**436-440. Ὁμοιόμορφα Ἑλλη-
ποσύμφορα**
1. -ιοῖα = Ὀργανον.
2. -ιοῖο = Πέλαγος.
3. -ιοῖο = Εἰς Διαγωνισμοῦς.
4. -ιοῖο = Ἐπιστήμων.
5. -ιοῖο = Πόλις.
Φαλασσοσταραχή

441. Γρίφοι
ὄδος ὄδος ὄδος ὄδος ἀντί θε Τ
ὄδος ὄδος ὄδος καί ὄδος ἀντί θε Τ
ὄδος ὄδος ὄδος ὄδος ὄδος
Ἐπιφωδῶν Γ. Παναγιωτοπούλου.

Διὰ τοῦς Γαλλομαθεῖς
442. Argée
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Chaussure de bois; ville d'
Allemagne; habit de pretre;
commendement; érée; état
balcanique; insuccés; arme-
outil; ville d'Espagne.
Λουλέν Μ. Ἀρμάου

Α Υ Ξ Ε Ι Σ
τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φῶλ. 14
204. Ἀντίνοος (ἀντί, νόος). —
205. Αἰγαῖον (αἰ, γς, ὄν). — 206.
Ἴος-Χίος. — 207. Ἀγρός-ἀγός.
208. Κ 209. ΚΟΡΥΔΑ-
Ρ Ι Σ ΛΟΣ (οὐρά, Ρό-
Δ Α Ν Ι Α ὄος, ὕλος, δό-
Ρ Ο Δ Α Ν Ο Σ ον, ἀλλός, λυ-
κος, Σῶρος). — 210. ΤΟΑΜΑΝ
ΧΡΗ (Τ-έος, Ο-ὕς, Ἀ-ἄμα. Μ-ό-
νός, Ἀ-λυσις, Ν-όσος; Χ-ῶσα,
Ρ-ὄς, Ἡ-μιος). — 211. ΓΑΡΟΥ-
ΝΑΣ (Γόνυμος, Ἄλλος, Ράμη,
Ὀλιγαροῦ, Ὑγρόν, Νοσηρός; Ἀ-
γυρῶνα, Σιγῶ.) — 212. Ὅμοιος
ὄμοιος ἔει κελάζει. — 213. Ἡ
Μέκκα εἶναι πόλις τερά. (Η μέ
κα, ιν ἐπ' ολ, εἰς ἰ ὄρ, α.) — 214.
Qui-Gui. — 215-216. 1. Le sol.
2. Le poète français Milvoye.

ΟΙ ΑΛΛΑΞΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ
συνδρομηταί παρακαλοῦνται νά
δηλώσουν ἐμείσος τήν ἴσαν των
διεδοθησαν εἰς τό γραφεῖον μας
ἀποστέλλοντες καί δραχμ. 5 διὰ
τήν ἐκτύπωση τῆς νέας ταχυίας.
Ἄλλος δέν ἐπιθυμεῖ διὰ τήν
ἀπόδειξαν τῶν φυλλαδίων των.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τό πολὺ λέξεις μέ ἀπλά
στοιχεία ὄρ. 6 τό ἐλάχιστον τίμημα.
Πέραν τῶν 10 λέξων 60 λεπτά ἡ λέ-
ξις, μέ ποσὰ δέ στοιχεῖα λεπτά 70 καί
μέ κεφάλαια ὄρ. 1.
Ὁ χωριστός στίχος ὄρ. 3.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

Ενδέξ Σουλῶτη, κομηλαεῖς ἔλεπο
περιφημα· αὐ συχαῖρα.
Ἄευκή Μαρκησία
[ΚΘ — 558]
ΕΥΛΟΓΟΙ ΟΛΥΜΠΩΝ ΘΕΩΝ
Κερανοὶ ἑκακοῦθοῦν· Τροφῆρῶς Ἐ-
τερευνητῆς· Κοιτουσῆρας, Τρικα-
λινός· Ἀσμηκοπούλου, Δευκὴ Μαρκησία
— Κυτήρη, Κόρη τῆς Κυζίκου — Μακρότην,
Κυρά Φρασίνη — Ἀνδροσπούλου, Συριανό-
πουλο — Ἀλεφάνης, Υἱός τοῦ Αἰθῆρος =
Χριστοδούλου, Ναυάρχος Μιναῶν — Δά-
νας, Ἀστὴρ τοῦ Πόντου = Κορυαλίδου.
Ἀποκαλύφωαν· ΕΡΙΣ

[ΚΘ — 560]
Ἰδρύθηκε στήν Αἴγυπτον παράρτημα Συλ-
λογοῦ ο Ὀλυμπῶν Θεῶν. Σύλλογος
ΑἴΓΥΠΤΙΩΝ ΘΕΩΝ. Ἐξέλεθσαν·
Πρόεδρος· Ταρίας· Ὅμιρος, Διαγυρι-
σῶν· Ἄμμον, Δημοφροσῆματος· Ὑψις
καί Ζέτ, Ἐσπαθαδέματος· Σφιγῆ, Ἀποκα-
λύφωαν· Ρά, Αἰγυπτιακόλα, ἐγγραφεῖς
νὰ ἐνωθοῦμε γιὰ τήν διάδοση τῆς διαπλά-
σεως. Ἄ/σις· Σ - α - θ, Β. Ρ. 35, Port-
Said (Egypte).

[ΚΘ — 561]
ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
Τῷ διαπλάσεσῶρι ἐνατιθῆσι τάδε·
Τῷ Κεφάλαι [τῶ Χωριστῶ — Ἀκοντιδίου,
Περιπλοχῆς — Καταρός, Μιροσῆτις =
Συνδία, Ἀσφίπευλο — Περνατός, Ἀρ-
λεξιάνα = Ἀσβί, Σαμωτοπεύλα = Ἰν-
γίλση, Ἐλίθνα = Μαρκίδου, Ἐπιφωμάχος
= Γρίκος, Ἐδωράτος-Ἄν
Ἀπορίθη πράκτωρ Ἀθηνῶν· Μίτρος,
Ριονοαί.

[ΚΘ — 562]
Ἐκείνου καί ἐκείνης πῶδ θά ἴθελαν νά μοῦ
Χαρίσων ἕνα τους τετραδιάκι, ἀς στεί-
λουν στή Ἄ/σι· Μάρκον Ντῶστερ Ἐλά
Π. Αποστέλοῦν) Poste Restante, Ἀθή-
νας καί θά λάβουν ἐμείσος ἕνα δικό μου.
ΔΕΡΦΟΡΟΣ

[ΚΘ — 563]
Ἀγαπημένε μου Κλαίρη καί Τρονῶ-
τα, τάχα θά μοῦ χαρίσῃς τῆ συννώ-
μη σας γιὰ τήν τόση σιωπῆ μου; Ὁθελετε
νά γίνουσε γανά φίλος; Περιμένο
Διὰ σας Ἀρχοντοπούλα

[ΚΘ — 564]
Ἀγαπημένα μου Διαπλάσεσῶλα, με-
γάλη χαρά θά νοιάσω πέρνοντας Μ.
Μυστικά καί κάρτες σας; Περιμένο γενικά
ἐπ' ὄλα. Στέτασι· Πόπη Γ. Παγιαῖα,
Poste Restante, Χίος.
Ἀρχοντοπούλα

[ΚΘ — 565]
Στὸν ΛΕΥΘΕΡΗ ΡΟΥΣΣΑΚΗ γιὰ τήν ἀπό-
στασία τῆς πολυτίμητης ἀδελφῆς του τῆ
εἰλικρινῆ συλλογητήρια
Ἐνός φίλου του

[ΚΘ — 566]
ΤΡΕΑΛΟΚΟΡΙΤΕΣ, τόπος καί τόποιες τρεῖς.
Ἄ, διαπλάσεσῶλα· ἔνοια σου, ἔγω
ΔΗΠΑ ὀρήματα γιὰ τῆ γούνα σου καθῶς
καί τήν Ἑλληνοπαρέαν.
Μαγικό Ἀκρογιάλι

[ΚΘ — 567]
Πρωτομπαίνοντας στὸν κούλο σας, σῶς
χαριετῶ μ' ἀγάπη δίκου-εἰς.
Χρυσόδεξις

[ΚΘ — 568]
Θά μοῦ χαρίσῃτε τραγῆ χαρά, ἀγα-
πημένα μου Διαπλάσεσῶλα, ἄν μοῦ
χαρίσῃτε τό τετραδιάκι σας. Ἄ/σις· Ἀντί-
ων Κίτσιαν, Σάλων 17, Βάλον
Χρυσόδεξις

[ΚΘ — 569]
Ἡ Συναδελφότης ἀπὸ σήμερον ὀποστη-
ρεῖ τῆ διαπλάση. Ζητήστε καταστα-
τικό. Ἄ Διαγωνισμοῦς· Σατωρῆστε τὰ διά-
φορα μαθήματα μέ νοῦμερα ἐπιθεωρήσεως.
Ἡ Συλλογῆ 12 καθ. θά ἐκδοθῇ εἰς βιβλίον.
Συμμετοχῆ 2 ὄρ. ἕκαστον μάθημα. Ἄ/σις·
Κ. Πιτίνην, Σάρος, Βαθῶ.

[ΚΘ — 570]
ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Θεσ/νική)
Υπενωθῆσι τῆ φιλολογική ἐνημέρωση
τῆς Κυριακῆς στοῦς προσκαλεστέμους.
ΤΗΜΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
Προηγήσεσι Αἰγυπτιακῶ ἀπὸ σκέψης
δικῆς σας εἰς κάρτες (τοσῆς). Βραβεῖσι τῆς
ὄρατοῦτες κάρτες· σκέψης. Προθεσμία
τέλη Ἰουλίου. Ἄ/σις· Π. Βοστανίου, Δη-
μητρίου Πελοπονησῶ 27, Θεσσαλονίκη.

ΚΑΘΕΤΑΝΟ (Σῆρος)
Ἀρχηγός· Καπετανίσιος, Ἰπαρχηγός·
Καπετανοπούλα, Γραμματεῖς Ταρίας· Ἐλ-
ληνοπούλα, Μέλος· Ἀντάρτιος, Ἄ/σις·
Μαρία Πουσίου, Ἐπιθεωρητῶ Τ. Τ. Τ.
Σῆρος.

[ΚΘ — 571]
Ἐρωτάτα ἐδωρασῶ τῆ Σαυτοῦφωσ
σας γιὰ τῆ συγκαρητήρια καί τόν
Νάρκισσος γιὰ τήν ἰοκατηνική ἰδέα.
ΜΕΓΑΛΗ ΕΜΑΣ

[ΚΘ — 572]
Ἐλατήκατε Ἀνθιμένη Ἀμοργαλιά δέν
εἶναι Καθῶρα. (Βεβαῖο, Διαπλά.) Κα-
λέ τήν πάθετα. Μιὰ Ψυχῆ = Ν. Φιλοπούλου,
Καθῶρα

[ΚΘ — 573]
ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Μέ τήν ἕνα ἐπανωθῆσαν ἰδρύθη ἀπὸ τήν
προσώπων τῆς ΧΑΝΘ σύλλογος, πῶδ
ἔχει γιὰ σκοπό του τήνενηματική καί σω-
ματική ἀνάπτυξί των μελῶν. Γίνεσι σειρά
διαλέξεων ἀπὸ τὰ μέλη. Ἐπίσης λειτουργεῖ
καί βιβλιοθήκη. Σπῆσεται νά ἐγγραφεῖται
μέλη καί ἀνταρτοσῶσι. Ἄ/σις· Φιλιππῶ Ἐ-
ταρῆαν, Μέγαρον ΧΑΝΘ, Θεσσαλονίκη.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΕΡΑΣΕΤΕ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ
ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΑΣ ;
Εἶναι ἀπλούστατο ; Θά προμηθευθῆτε ὄσους πε-
ρισσότερους μπορεῖτε
ΤΟΜΟΥΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"
καί θά τους πάρετε μαζί σας στό ταξίδι, στήν ἐξοχή,
ὄπου θά πάτε, — ἀλλά κ' ὄπου θά μέινετε, — γιὰ νά
περάσετε εἰς Διακοπῆς.
Ἐκ' ἕνας μόνος Τόμος τῆς Β' Περιόδου ἀρ-
κεῖ, μέ τίς 400 τους σελίδες, μέ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθι-
στορηματῶ του καί μέ τὰ τόσα ἄλλα πῶδ περιέχει.
Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στά φυλλάδια
συνῶ. Συμβουλευθῆτε τον καί κάμετε ἐγκαίρους τήν
προμήθειά σας, ἄν θέλετε νά περάσετε
ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ !